

VÄLJAVÕTE

Ärisaladus välja jäetud (tähistatud /.../)

O T S U S

Tallinn

21.12.12 nr 7.1-3/12-156

VKG Soojus AS Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve ühendatud võrgupiirkonnale hinnavalemi ning selle alusel arvutatud soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta

1. HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE

Kaugkütteseaduse (KKütS) § 29 punkt 5 järgi on Konkurentsiametil (KA) õigus kooskõlastada soojuse piirhindu KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras. KKütS § 29 punktide 3 ja 4 kohaselt on KA-l õigus kontrollida soojusettevõtja raamatupidamist ja saada vajalikku teavet soojusettevõtja majandustegevuse kohta ning kontrollida soojusettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. KKütS § 28 lõike 1 põhjal teostab KA vastavalt oma pädevusele järelevalvet soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga tegelevate ettevõtete osas.

KKütS § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

KKütS § 9 lõige 1 sätestab, et KA-ga peab kooskõlastama müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.

KKütS § 8 lõike 3 kohaselt tuleb soojuse piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 8 lõikest 3 tulenevalt peab soojuse hind olema kulupõhine ning KA-l on KKütS § 9 lõike 10¹ kohaselt kohustus kontrollida, et ettevõtja poolt taotletav hind sisaldaks üksnes KKütS § 8 lõikes 3 ettenähtud põhjendatud kulusid ja tulukust. Kontrolli teostamise õigus ja kohustus ei

tähenda, et kontrollimine piirdub vaid veendumisega selles, kas ettevõtja poolt teostatud arvutused on matemaatiliselt õiged. Tulenevalt hinna kooskõlastamise regulatsiooni eesmärgist on KA-l õigus hinnata ka seda, kas müüdava soojuse hinda arvestatud komponendid on taotletud mahus vajalikud ja põhjendatud.

KKütS § 8 lg 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb KA-l lähtuda soojuse piirhinna kooskõlastamisel. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on KA-l õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust lähtudes on KA välja töötanud ja avaldanud oma veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>):

- soojuse piirhinna taotlemise vormi (Küsimustik) Exceli tabelite kujul: „Hinnataotluse vorm soojuse piirhinna kooskõlastamiseks“. Küsimustikud on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest (KonkS), KKütS § 9 lõigetest 1, 4, 6, 8 ja 9 ning täidetult sisaldavad andmeid, mis võimaldavad KA-l kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes (*KKütS § 8 lõikes 3 ettenähtud*) põhjendatud kulusid ja tulukust;
- „Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted” (Metoodika), mis kinnitati 05.03.2012 KA peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/12-011 ning mis on küsimustiku täitmisel abistavaks vahendiks. Metoodikat rakendatakse sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi KA regulatsiooni alla kuuluvate ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel järgides võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Õiguslikus mõttes on tegemist KA kaalutusõiguse ennetava piiritlemisega (*regulatsioonimetoodika täpsustamine enne hinnaregulatsiooni rakendamist*) ja hinnaregulatsiooni subjektide teavitamisega, mis loob võimaluse tagasisideks ja aitab vältida kõikvõimalikke arusaamatusi juba enne konkreetse hinnaregulatsiooni menetluse algust. Metoodika ei ole õigusakt, vaid KA kui sõltumatu regulaatori kaalutusõiguse kasutamist tutvustav halduseeskiri, millel on halduseväliselt informatiivne, mitte normatiivne tähendus. Halduseeskirjade normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena (*Riigikohtu halduskolleegiumi otsus haldusasjas nr 3-3-1-81-07*).

Metoodika väljatöötamisel on arvestatud KKütS § 1 lg 2, § 7 lg 2, § 8 lg 3 ning § 9 sätetega ja kasutatud põhimõtted on kooskõlas KKütS § 9 lg-te 10¹ ja 10² alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Soojuse müügi ajutise hinna kehtestamise kord“ (Soojuse Määrus). Soojuse Määrust rakendatakse KKütS § 9 lõigete 10¹ ja 10² alusel soojuse müügi ajutise hinna kehtestamisel juhul kui soojusettevõtja müüb soojust hinnaga, mis ei vasta käesoleva seaduse § 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele, ning on jätnud täitmata KA ettekirjutuse.

Seega juhindub KA soojuse piirhinna kooskõlastamisel KKütS § 8 lõikest 3 ning KA poolt välja töötatud Metoodikast. Metoodika eesmärgid on:

- 1) sõnastada metoodilised alused, millest KA hakkab lähtuma talle KKütS-i alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel turgu valitsevate ettevõtjate suhtes;
- 2) kindlustada soojusettevõtjate hindade kooskõlastamisel ja majandustegevuse kontrollimisel ettevõtjate võrdne kohtlemine ja ühetaoline halduspraktika;
- 3) tarbijate kaitsmine;
- 4) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 5) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks.

Metoodika punktist 4.17 lähtuvalt kasutab KA soojuse hinna põhjendatuse kontrollimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) tehniliste näitajate analüüs (*soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu, jm*);
- 2) tegevuskulude ja müügitahu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügitahu kohta;
- 3) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn *benchmarking*);
- 4) kulude s.h erikulu dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 5) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (*sh eksperthinnangud*).

KKütS § 9 lõike 6 kohaselt peab soojuse müüja KA nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lõike 9 kohaselt on KA-l õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lõikest 9¹ tulenevalt on sojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama KA-le uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

KKütS § 9 lõike 10 järgi võib sojusettevõtja taotleda KA-lt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks sojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel.

Sojusettevõtja poolt KKütS § 9 lõike 10 alusel taotletud hinnavalem peab olema kujundatud nii, et hinnavalemi alusel arvatud soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikele 3. Selleks, et KA poolt kooskõlastatud hinnavalemi rakendamisel arvatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 esitatud tingimustele, kuuluvad hinnavalemi kooskõlastamisel kontrollimisele hinnavalemis kajastuvate tegurite kujunemise aluseks olevad kõik hinnakomponendid (*soojuse müügitah, soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, muutuvkulud, tegevuskulud, kapitalikulu, põhjendatud tulukus ja prognoositud kütuse hinnad*). Seetõttu viib KA läbi hinnavalemi kooskõlastamise taotluse menetluse, mis oma iseloomult on analoogne soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlusega, juhindudes KKütS § 8 lõikest 3 ja Metoodikast.

KKütS § 9 lõike 5 kohaselt teeb KA soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või tömahuka kooskõlastamistaotluse menetlemisel võib KA seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale. KKütS § 9 lõike 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui KA-le ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

05.12.2012.a registreeriti KA-s VKG Soojus AS (VKGS) taotlus Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve ühendatud võrgupiirkonnale hinnavalemi kooskõlastamiseks (üheks aastaks) ning selle alusel arvatud müüdava soojuse piirhinna (soojuse piirhind) **55,52 €/MWh** kooskõlastamiseks.

1.2. Taotleja andmed

VKG Soojus AS (endine nimi AS Kohtla-Järve Soojus) on kantud äriregistrisse 18.11.1996 registrikoodiga 10160791, asukohaga Ritsika 1, 31 027 Kohtla-Järve ja elektronposti aadress vkgsoojus@vkg.ee. Ettevõtte põhitegevusalad on soojuse tootmine, jaotamine ja müük ning kuni 31.12.2012 ka elektrienergia tootmine. VKG Soojus AS omab eelmärgitud tegevusteks KA poolt KKütS § 18 lõike 1 ja ELTS § 94 lõike 1 punkti 1 alusel antud vastavasisulisi tegevuslubasid

alljärgnevalt (alates 01.01.2008 on Energiaturu Inspeksiooni (edaspidi ETI) tegevuse jätkaja KA):

- a) elektrienergia tootmise tegevusluba – ETI 14.10.2003 otsus nr 128-TL/ETS;
- b) soojuse tootmise tegevusluba – ETI 23.09.2004 otsus nr 170-TL/KKütS;
- c) soojuse jaotamise tegevusluba – ETI 18.02.2005 otsus nr 23-TL/KKütS;
- d) soojuse müügi tegevusluba – KA 12.09.2011 otsus nr 7.2-3/11-041.

Ettevõtte ainuomanik on Viru Keemia Grupp AS ja aktsiakapitali suurus on 1 180,6 tuh €. Ettevõtte majandusaasta algab 01.jaanuaril ja lõpeb 31.detsembril.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

18.05.2012 registreeriti VKGS taotlus soojuse piirhinna kooskõlastamiseks Kohtla-Järve Järve linnaosale (edaspidi Järve VP). 2011.a detsembris toimunud VKGS-i ja VKG Energia OÜ vahelise ostu-müügitehingu tulemusena tegeleb Järve VP-s soojuse jaotamise ja müügiga VKGS.

14.09.2012 tutvusid KA esindajad VKG Energia OÜ ja VKGS tegevusega Kohtla-Järvel (tutvuti Põhja koostootmisjaamaga, Ahtme tipu- ja reservkatlamajaga, käidi Kohtla-Järve – Sompas – Tammiku – Ahtme ehitataval kaugküttemagistraalil). Kohtumisel esitas KA seisukoha, et kuna keskkonnanõuete täitmise tõttu suletakse 31.12.2012 põlevkivi baasil töötav Ahtme Soojuselektrijaam (edaspidi Ahtme SEJ), mis töötab alates 1951.a sügisest (60 aastat), ning selleks ajaks on valminud Kohtla-Järve – Sompas – Tammiku – Ahtme kaugküttemagistraal, mille abil on füüsiliselt ühendatud Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve võrgupiirkonnad üheks hinnapiirkonnaks, ei ole enam otstarbekas menetleda Järve VP hinnataotlust, vaid seoses võrgupiirkondade soojusvõrkude ühendamisega tuleb VKGS-l ja VKG Energia OÜ-l taotleda KA-lt muudatuste sisseviimist vastavates tegevuslubades.

Kuni soojusvõrkude ühendamiseni oli Kohtla-Järve Järve VP võimalik soojusega varustada VKG Oil AS poolt põlevkivi ümbertöötlemisel ülejääva soojusega. Ahtme-Jõhvi VP on võimalik soojusega varustada tipuvõimsuse teenindamiseks ehitatud gaasikatlamajast ning kuni 31.12.2012 põlevkivil töötavast Ahtme SEJ-st. VKG Energia OÜ-l on piisavalt vaba soojuslikku võimsust, mis lisandub vanadest õlitechastest saadavale soojuse hulgale seoses VKG Oil AS poolt uue Petroter seadme käivitamise tulemusena. Võrgupiirkondade ühendamise järgselt on Petroter seadmete tööst saadavat soojust võimalik edastada kogu ühendatud kaugküttevõrgu tarbijate varustamiseks (vastasel juhul paisatakse soojus lihtsalt õhku) ning vältida olukorda, kus alates 01.01.2013 peaksid Ahtme-Jõhvi VP tarbijad ostma soojust, mis on 100%-liselt toodetud kõrge maksumusega maagaasist.

Eeltoodust tulenevalt esitas VKGS **15.11.2012** KA-le eeltaotlusena hinnakalkulatsiooni **ühtsele võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhinna 56,31 €/MWh** põhjendatuse kontrollimiseks, milles VKG Energia OÜ-lt ostetava soojuse hind 18,71 €/MWh oli muutmata ning vastas KA otsusega 31.05.2008 nr 15/08S kooskõlastatud hinnale.

Ajavahemikul 16.11.-05.12.2012 KA nõudis VKGS-lt (lisaks varasemalt esitatud materjalidele) mitmesuguseid andmeid (soojuskoormusgraafik; uue magistraalitorustiku ja boilerjaama ehitamise maksumus, vanade Ahtme-Jõhvi VP ja Järve VP soojustorustike renoveerimise maksumus; elektrienergia keskmise börsihinna (*NordPoolSpot*) kujunemine; põhjendusi tarbitava elektrienergia koguste ja erikulude kohta, lisatoitevee koguseid; kindlustus-, rendi- ja mõõtevahendite hoolduslepingud, jms).

Lisaks toimus 05.11.2012, 09.11.2012 ja 21.11.2012 KA ja VKGS esindajate kohtumine, kus VKGS esindajad andsid vajalikke selgitusi.

30.11.2012.a registreeriti KA-s VKGS taotlus (nr SJK/355), millega võeti tagasi 18.05.2012 esitatud Kohtla-Järve linna Järve linnaosa hinnataotlus ning esitati hinnataotlus Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve ühendatud võrgupiirkonnale (edaspidi ÜVP) **soojuse piirhinna 55,54 €/MWh** kooskõlastamiseks. Eelnevalt oli ettevõtja KA-le esitanud täiendavad materjalid soojuse piirhinna komponentide kujunemise kohta ning VKGS Ahtme-Jõhvi VP ja VKG Energia OÜ Järve VP soojuse jaotamise ja müügitegevusega seotud tegelikud andmed perioodil 2009-2011.

05.12.2012.a registreeriti KA-s VKGS uus taotlus (nr SJK/335-1) **hinnavalemi kooskõlastamiseks üheks aastaks** ning hinnavalemi alusel arvatud **soojuse piirhinna 55,52 €/MWh** kooskõlastamiseks.

Varasemalt on kooskõlastatud KA 28.06.2012 otsusega nr 7.1-3/12-088 Ahtme-Jõhvi VP-le hinnavalemi alusel arvatud müüdava soojuse piirhind 47,26 €/MWh ning 01.12.2008 otsusega nr 086/08S Järve VP-le müüdava soojuse piirhind 34,60 €/MWh (neli aastat tagasi).

Alates jaanuarist 2013 toodetakse 90,35% ÜVP-le vajaminevast soojuse kogusest VKG Energia OÜ poolt ja puudujääv osa 9,65% toodetakse juurde VKGS Ahtme tipu- ja reservkatlamajast (edaspidi TRK).

Seoses ÜVP-ga, muutuvad kõik, nii soojuse tootmishinna kui ka lõpptarbijale müüdava soojuse piirhinna kooskõlastamise aluseks olevad hinnakomponendid, millest tulenevalt soovib ettevõtja kooskõlastada ÜVP-le soojuse piirhinna 55,52 €/MWh prognoositud soojuse müüginahuga 293 727 MWh ja lubatud müügitulu 16 307,16 tuh € alusel.

05.12.2012 taotluse alusel soovib ettevõtja kooskõlastada alljärgneva hinnavalemi:

$$\text{hind}_{\text{uus}} = 48,989 + 0,01488 \times \text{hind}_{\text{gaas}} + 2,46006 \times \text{hind}_{\text{elekter tootmine}} + 4,12223 \times \text{hind}_{\text{elekter võrk}} \pm \text{korrektsioon (€/MWh)},$$

milles:

tegur 48,989	on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müüginahuga: /.../
tegur 0,01488	kujuneb, kui soojuse tootmiseks kasutatava maagaasi kogus 4 369,8 tuh m ³ jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $4\,369,8 / 293\,727 = 0,01488$;
hind _{gaas}	sisseostetava gaasi hind €/tuh m ³ (sh võrguteenus ja aktsiis);
tegur 4,12223	kujuneb, kui soojuse jaotamiseks kasutatava elektrienergia kogus 1 210 810 MWh jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $1\,210\,810 / 293\,727 = 4,12223$;
hind _{elekter võrk}	sisseostetava elektrienergia keskmine hind €/MWh (sh börsihind, võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu);
tegur 2,46006	kujuneb, kui soojuse tootmiseks kasutatava elektrienergia kogus 722 587 MWh jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $722\,587 / 293\,727 = 2,46006$;
hind _{elekter tootmine}	sisseostetava elektrienergia keskmine hind €/MWh (sh börsihind, võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu);
Korrektsioon	soojuse hinna korrigeerimine tulenevalt KKütS § 9 lõike 5 alusel kooskõlastatud hinnavalemis arvestatud maagaasi prognoositud ostuhinna ja tegelikult kujunenud ostuhindade vahest (€/MWh).

Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) on kajastatud soojuse piirhinna arvutuse aluseks olevad hinnakomponendid majandusaasta prognoositava müügi mahul 293 727 MWh alljärgnevalt:

Tabel 1. VKGS ÜVP soojuse piirhinna kujunemise hinnakomponendid

Rea nr	Hinnakomponendid	Ühik	Soojuse piirhinna kujunemise komponendid
1	Jaotamiseks vajalik soojuse kogus (trassi antav soojus)	MWh	394 114,38
2	Trassikadu	%	25,47
3		MWh	100 387,32
4	Soojuse müügi maht	MWh	293 727,06
5	<i>I. VKG Energia OÜ-lt ostetav soojus</i>		
6	Ostetava soojuse kogus	MWh	356 071,83
7	Ostetava soojuse piirhind	€/MWh	23,55
8	Soojuse ostukulud (muutuvkulu)	tuh €	8 385,49
9	<i>II. Ahtme TRK soojuse tootmine</i>		
10	Soojuse tootmiskaht	MWh	38 042,55
11	Soojuse tootmise kasutegur maagaasist	%	93,0
12	Kütuse kütteväärtus	MWh/tuh m ³	9,36
13	Maagaasi kulu	MWh	40 906,0
14		tuh m ³	4 369,8
15	Maagaasi ostuhind (sh aktsiis ja võrguteenus)	€/MWh	43,50
16		€/tuh m ³	407,17
17	Elektrienergia kulu	kWh	722 587
18	Elektrienergia keskmine sisseostuhind (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu)	€/kWh	0,06513
19	Muutuvkulud	tuh €	1 845,03
20	Maagaasi ostukulud	tuh €	1 779,24
21	Elektrienergia ostukulud	tuh €	47,06
22	Saastetasud	tuh €	18,73
23	Tegevuskulud	tuh €	/.../
24	Mittekontrollitavad kulud (tegevuskulud)	tuh €	0,52
25	Kapitalikulu	tuh €	/.../
26	Põhjendatud tulukus	tuh €	/.../
27	Katlamaja lubatud müügitulu	tuh €	/.../
28	Katlamaja soojuse tootmishind	€/MWh	/.../
29	<i>III. ÜVP soojuse jaotamine ja müük</i>		
30	Elektrienergia kulu - Pargi boilerijaama võrgupumbad	kWh	1 210 810
31	Elektrienergia keskmine sisseostuhind (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu)	€/kWh	0,07547
32	Elektrienergia ostukulud (muutuvkulu)	tuh €	91,38
33	Muud muutuvkulud (muutuvkulu; trassi lisatoitevesi)	tuh €	148,81
34	Tegevuskulud	tuh €	/.../
35	Mittekontrollitavad kulud (tegevuskulud)	tuh €	0,71
36	Kapitalikulu	tuh €	/.../
37	Põhjendatud tulukus	tuh €	/.../
38	Soojuse jaotamise ja müügi lubatud müügitulu	tuh €	/.../
39	Soojuse jaotamise ja müügi kulud müügi mahu suhtes	€/MWh	/.../
40	KOKKU LUBATUD MÜÜGITULU	tuh €	16 307,16

41	SOOJUSE PIIRHIND	€/MWh	55,52
42	Tegevuskulude tegur hinnavalemis	€/MWh	48,989
43	Maagaasi tegur hinnavalemis	€/MWh	0,01488
44	Tootmise elektrienergia tegur hinnavalemis	€/MWh	2,46006
45	Võrgu elektrienergia tegur hinnavalemis	€/MWh	4,12223

Alljärgnevalt esitab KA oma seisukohad VKGS poolt ÜVP-le taotletava müüdava soojuse piirhinna põhjendatuse kohta hinnakomponentide lõikes, võttes arvesse ettevõtja esitatud prognoosandmeid majandusaasta 2013 kohta (vt Tabel 1) ning menetluse käigus antud selgitusi, põhjendusi ja täiendavaid andmeid.

2. VKG Soojus AS üldiseloostus

Viru Keemia Grupp AS omab 100% osalust 9 tütarettevõttes, sh VKGS ja VKG Oil AS, kes omakorda on VKG Energia OÜ ainuosanik. Endine sidusettevõtte VKGS (endise ärinimega AS Kohtla-Järve Soojus), kes tegeles soojuse tootmisega Ahtmes ning soojuse jaotamise ja müügiga Ahtme linnaosas Kohtla-Järve linnas, Jõhvi valla siseses Jõhvi linnas ning Jõhvi külas ja Tammiku alevikus Jõhvi vallas (Ahtme-Jõhvi VP), omandati AS-It Eesti Energia 2011.a märtsikuus. Detsembris 2011.a ostis VKGS sama kontserni ettevõttelt (VKG Energia OÜ) Kohtla-Järve Järve linnaosa soojuse jaotamise ja müügitegevusega seotud varad. Selle tulemusena varustab VKGS alates jaanuarist 2012.a lisaks Ahtme-Jõhvi VP-le soojusega ka Kohtla-Järve linna Järve linnaosa ning Järve küla Kohtla vallas (Järve VP).

Euroopa Liiduga liitudes võttis Eesti endale suured keskkonkaitselised kohustused, mis puudutavad otseselt ka keskkonnanõuetele mittevastavat VKGS-le kuuluvat Ahtme SEJ-a. Keskkonnanõuded on fikseeritud nii Euroopa Liidu kui ka Eesti seadusandluses. Ahtme SEJ ei vasta prügilate direktiivile 1999/31/EC, veepoliitika raamdirektiivile 2000/60EC ning välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise direktiivile 2008/50/EÜ, mistõttu tuleb SEJ sulgeda 31.12.2012.a.

KA 22.02.2011 otsusega nr 5.1-5/11-002 anti luba VKG Energia OÜ ja Kohtla-Järve Soojus AS koondumisele tingimusel, et koondumise osalised täidavad endale võetud kohustust (VKG Energia OÜ kiri 22.02.2011 nr 11-0029-006), mis ettevõtja selgitusel kõrvaldaks konkurentsipiiranguga kaasneva võimaliku kahju ning tagaks koondumise positiivse mõju lõpptarbijale. Võetud kohustuse kohaselt pidi VKG Energia OÜ koondumise järgselt ehitama välja magistraalorustiku, mis ühendab Järve VP ja Ahtme-Jõhvi VP soojusvõrgud. Pärast magistraalorustiku välja ehitamist peab ettevõtja ühendama Järve VP ja Ahtme-Jõhvi VP füüsiliselt ning looma ühtse hinnapiirkonna. Ettevõtja kinnitusele on 17,3 km pikkune võrgupiirkondi ühendav Kohtla – Järve – Sompa – Tammiku – Ahtme kaugküttemagistraalorustik välja ehitatud ning alates 01.01.2013 on tegemist ÜVP hinnapiirkonnaga. Kuna alates 01.01.2013 on Ahtme SEJ suletud, siis ilma võrgupiirkondi ühendamata tuleks kogu Ahtme-Jõhvi VP soojus toota maagaasist, mille sisseostuhind on oluliselt kõrgem kui osta soojust VKG Energia OÜ-lt, kus soojus on toodetud põlevkivi jääkgaasist.

Ahtme-Jõhvi VP soojuse jaotamiseks ja müügiks vajalik soojus toodeti eelneval perioodil peamiselt Ahtme SEJ-s. Kuna alates 01.01.2013 on Ahtme SEJ suletud, siis suurem osa (90,35%) ÜVP soojuse jaotamise- ja müügitegevuseks vajalikust soojusest planeeritakse sisse osta VKG Energia OÜ-lt, ülejäänud 9,65% soojusest toodetakse Ahtme TRK-s, milles on installeeritud kolm maagaasi katelt soojusliku väljundvõimsusega 27 MW (Danstoler TVB-H) ja nii maagaasi kui põlevkiviõli kasutamist võimaldavat kaks katelt soojusliku väljundvõimsusega 10 MW (UT-M 50; UL-SX 1500).

VKGS edastab soojust kokku 1 770 tarbijani, 2013.aastal planeeritakse alustada soojuste müüki ka Sompas küla elanikele. Ettevõttes töötab 58 inimest, sh 9 inimest on seotud soojuste tootmisega ning 38 inimest ÜVP soojuste jaotamise ja müügi tegevusega.

Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 2) antakse ülevaade VKGS ÜVP soojuste võrgu ja klientide kohta.

Tabel 2. VKGS ÜVP üldandmed

Üldandmed	Ühik	2010	2011	2012	2013
Soojuste tootmiseseadmete võimsus kokku, sh	MW	268	150	150	101
Ahtme SEJ	MW	268	49	49	0
Ahtme TRK	MW	0	101	101	101
Soojustrasside pikkus	km	141,2	141,2	148,3	165,7
sh rekonstrueeritud	km	31,0	31,3	37,6	54,9
Klientide arv (hoonete arv)	tk	1 768	1 770	1 770	1 771

Lisaks hoonete kütmisele varustatakse tarbijaid aastaringselt soojuste tarbeveega.

Esitatud taotluses ja sellele lisatud materjalides kajastab VKGS auditeeritud andmed VKGS (Ahtme-Jõhvi VP) ja VKG Energia OÜ (Järve VP) 2009.a, 2010.a, 2011.aasta kohta ning prognoositud andmed VKGS 2012.a ja 2013.aasta näitajate kohta. Vastavalt Metoodikale võtab KA analüüsimisel aluseks ettevõtete 2009-2011.a tegelikud andmed ning kuna VKGS poolt kooskõlastamiseks esitatud uus soojuste piirhind ÜVP-le rakenduks tarbijatele 2013.aasta algusest, siis võtab KA andmete analüüsimisel aluseks ettevõtja poolt 2013.aastaks prognoositud näitajad.

3. SOOJUSTE KOGUSED, TRASSIKAOD, KASUTEGUR JA KÜTUSE (PRIMAARENERGIA) KOGUSED

3.1 Müügienergia

Müügienergia hinnangu andmine on oluline, kuna Metoodika p. 9.4 kohaselt on see aluseks soojuste piirhinna arvutamisel. Soojuste piirhind saadakse, kui VKGS poolt võrku ostetud soojuste kulud ning soojuste jaotamiseks ja müügi tegevuseks vajalikud põhjendatud kulud (lubatud müügitulu) jagatakse soojuste müügienergiahinnaga.

Selleks, et tagada KKütS § 8 lg 3 nõuete täitmine, lülitatakse Metoodika p. 9.2. kohaselt soojuste piirhinna alljärgnevad kulud ja tulud:

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu;
- 4) põhjendatud tulud.

Metoodika p. 9.3. alusel kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva valemi alusel:

$$T_{lubatud} = MK + TK + A + PT,$$

kus

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
- MK - muutuvkulud;
- TK - tegevuskulud;
- A - kapitalikulu;
- PT - põhjendatud tulud.

Seega, mida väiksem on müügienergia, seda suuremaks kujuneb soojuste piirhind. Metoodika punkti 9.4 kohaselt kujuneb soojuste piirhind alljärgneva valemi alusel:

$$h = \frac{T_{\text{lubatud}}}{Q} \left[\frac{\text{€}}{\text{MWh}} \right]$$

kus:

- h - soojuse piirhind regulatsiooniperioodil (€/MWh);
 T_{lubatud} - lubatud müügitulu;
 Q - soojuse müügiimaht regulatsiooniperioodil (MWh).

Metoodika punkt 2.17 kohaselt on regulatsiooniperiood 12-kuuline periood, mille põhjendatud hinnakomponendid on aluseks soojuse piirhinna arvutamisel. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga.

Metoodika punkt 4.1. kohaselt võetakse soojuse hinna kooskõlastamisel aluseks regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud müügiimaht. Ettevõtja poolt esitatud müügiimahu analüüsimisel kasutatakse alljärgnevat meetodeid:

- 1) müügiimahu dünaamika (*s.h eelmiste perioodide müügiimahud, majandusprognoosid, pika-ajalises arengukavas prognoositav soojuse tarbimine, jm näitajaid*);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

Müügiimahu prognoosimise aluseks võetakse reeglina viimase kolme aasta müüdud soojuse koguse aritmeetiline keskmine, mida korrigeeritakse juhul, kui on olemas tõestust leidnud andmed objektiivsetest asjaoludest, mis tingivad müügiimahu olulise muutuse (*nt oluline tarbijate lisandumine või lahkumine võrgust, jms*).

VKGS taotlus müügiimahu osas (293 727 MWh)

05.12.2012 esitatud taotluses on VKGS lähtunud ÜVP 2013.a soojuse müügiimahust 293 727 MWh (vt Tabel 1 rida 4). Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 3) on toodud ülevaade Ahtme-Jõhvi ja Järve VP-de müügiimahu dünaamikast.

Tabel 3. VKGS ÜVP soojuse müügiimahud

	Ühik	2009	2010	2011	2009-2011 keskmine	2013
Soojuse müük kokku	MWh	288 786	311 459	270 976	290 407	293 727
sh Ahtme-Jõhvi VP	MWh	191 869	205 932	177 776	191 859	191 859
Järve VP	MWh	96 917	105 527	93 200	98 548	98 548
Sompa	MWh	0	0	0	0	3 320
Muutus võrreldes eelneva aastaga	%		7,9	-13,0		8,4
Soojustarbijaid kokku	tk	1 786	1 768	1 770		1 771
sh Ahtme-Jõhvi ärikliendid ja omavalitsused	tk	256	255	255		255
Ahtme-Jõhvi kodutarbijad	tk	1 054	1 040	1 040		1 040
Järve VP klientide arv	tk	476	473	475		475
Sompa klientide arv	tk	0	0	0		1

KA seisukoht müügiimahu osas

Tabelist 3 selgub, et perioodil 2009 kuni 2011 on VKGS soojuse müügiimaht iga-aastaselt muutunud samas kui klientide arv on olnud stabiilne. Majandusaastaks 2013 prognoosib ettevõtja soojuse müügiimahuks 293 727 MWh, seejuures:

1. Ahtme-Jõhvi VP tarbijate arvu jäämist eelnevate aastate tasemele ja soojuse müügiimahuks 191 859 MWh, mis on võrdne võrgupiirkonna viimase kolme lõppenud majandusaasta (2009, 2010 ja 2011) keskmise müügiimahuga $[(191\,869 + 205\,932 + 177\,776) / 3 = 191\,859]$;

2. Järve VP tarbijate arvu jäämist eelnevate aastate tasemele ja soojuse müüginahuks 98 548 MWh, mis on võrdne võrgupiirkonna viimase kolme lõppenud majandusaasta (2009, 2010 ja 2011) keskmise müüginahuga $[(96\,917 + 105\,527 + 93\,200) / 3 = 98\,548]$;
3. Sompa küla tarbijate müüginahu 3 320 MWh lisandumist.

Nimetatud eeldustel kujuneb ÜVP soojuse müüginahuks kokku 293 727 MWh (191 859 + 98 548 + 3 320 = 293 727).

KA, tutvunud VKGS müüginahu prognoosimise põhimõtetega ning lähtunud VKGS võrgupiirkondade ajaloolistest tegelikest soojuse müüginahudest, millest selgus, et ettevõtja soojuse müüginahud on muutlikud ning asjaolust, et soojuse müüginah sõltub peamiselt ilmastikust (*mida külmem on ilm ning mida pikemalt külma on, seda suurem kujuneb soojuse müüginah*), peab põhjendatuks VKGS 2013.a majandusaasta soojuse müüginahu prognoosimise põhimõtteid ja müüginahu prognoosi 293 727 MWh.

Lähtudes eeltoodust peab KA põhjendatuks majandusaastaks 2013 planeeritud müüginahu 293 727 MWh aastas.

3.2. Trassikaod ja tootmismahud

Trassikaod

Trassikao näitaja on oluline, sest mida väiksem on trassikadu, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning kujundatakse tarbijatele soodsam hind.

KKütS § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müüginahuga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, **et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.**

Metoodika punkti 5.1 kohaselt võetakse soojuse hinna kooskõlastamisel aluseks trassikao tegelikud näitajad, mis ei tohi olla kõrgemad Metoodika punktis 5.2 toodud tehnilistest nõuetest. Tulenevalt Metoodika punktist 5.2 on trassikadude tehnilised nõuded aastate lõikes järgmised:

- 1) 2011. aastal mitte üle 21%;
- 2) 2012. aastal mitte üle 20%;
- 3) 2013.aastal mitte üle 19%;
- 4) 2014. aastal mitte üle 18%;
- 5) 2015. aastal mitte üle 17%;
- 6) 2016. aastal mitte üle 16%;
- 7) alates 2017. aastast mitte üle 15%.

Metoodikas on kaugküttetrasside kadude tehnilised nõuded (*millest kõrgemat trassikadu ei aktsepteerita*) seatud eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lõikest 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne ja jätkusuutlik. Trassikao tehniliste nõuete kehtestamise osas on arvestatud Eestis olemasolevate kaugküttetrasside keskmise trassikaomääraga. Kaasaegse tehnoloogia kasutusele võtmisega on saavutatud Eesti efektiivsemates kaugküte võrgupiirkondades trassikadu alla 10%, samas kui on olemas kaugküttevõrke, kus trassikadu moodustab endiselt üle 26%. Trassikadude tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema uusi investeeringuid kaugküttetrassidesse trassikao vähendamiseks ning kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest.

VKGS seisukoht trassikadude osas (100 387 MWh ehk 25,5 %)

05.12.2012 esitatud taotluses prognoosib VKGS 2013.aasta ÜVP trassikaoks 100 387 MWh (Tabel 1 rida 3) ehk 25,5% (Tabel 1 rida 2) trassi antavast soojuse kogusest, mille prognoosimisel on ettevõtja lähtunud Ahtme-Jõhvi ja Järve VP eelneva aasta tegelikult kujunenud suhtelisest trassikaost ning kaugkütte magistraalitorustiku liitmisel lisanduvast trassikaost. Lisaks hoonete kütmisele varustatakse ÜVP tarbijaid aastaringsest ka sooja tarbeveega.

Tabel 4a annab ülevaate Ahtme-Jõhvi ja Järve VP-de 2009-2011 aastate tegelike trassikadude ja majandusaastateks 2012 ja 2013 prognoositud trassikao kohta.

Tabel 4a. ÜVP trassikadu ja soojustarbimise tihedus

	Ühik	2009	2010	2011	2012	2013	
Soojuse tootmiskaht (trassi antav soojus)	MWh	392 413	418 509	356 187	382 342	394 114	
Soojuse müügiimaht kokku	MWh	288 786	311 459	270 976	290 408	293 727	
Soojuskadu	Ahtme-Jõhvi	MWh	62 346	61 989	51 440	57 309	100 387
	Järve	MWh	41 281	45 061	33 771	34 625	
	kokku	MWh	103 627	107 050	85 211	91 934	
		%	26,4	25,6	23,9	24,0	25,5
Trasside kogupikkus kokku	km	141,2	141,2	141,2	148,3	165,7	
sh rekonstrueeritud	km	18,9	29,6	31,3	37,6	54,9	
Soojustarbimise tihedus (soojuse müügiimaht/trasside kogupikkus)	MWh/km	2 045	2 206	1 919	1 958	1 773	
Soojuskadu trassi km kohta	MWh/km	734	758	603	620	606	

ÜVP soojusvõrgu kogupikkus on 165,7 km (sh 145,5 km on ettevõtte omandis) ja sellest eelisoleeritud torustiku pikkus moodustab 54,9 km (33,1% kogu soojusvõrgu trassidest). Võttes arvesse, et VKGS on võrguettevõtte, mille põhiliseks ülesandeks on soojusenergia efektiivne edastamine, siis on ettevõtte lähiaastatel planeerinud soojustrasside renoveerimist eesmärgiga vähendada trassikadusid. Esitatud taotluse kohaselt planeeritakse majandusaastal 2013 renoveerida:

- Ahtme-Jõhvi VP-s 2,5 km soojustrasse, mille maksumuseks on prognoositud 959 tuh € (sh VKGS investeering 681 tuh € ja KIK¹-i toetus 278 tuh €) ja mille tulemusena peaks 2014.aastal trassikadu vähenema 813 MWh;
- Järve VP-s 3,4 km soojustrasse, mille maksumuseks on prognoositud 1 803 tuh € (sh VKGS investeering 971 tuh € ja KIK-i toetus 832 tuh €) ja mille tulemusena peaks 2014.aastal trassikadu vähenema 1 483 MWh;
- Jõhvi vallale kuuluvad peremehetuks tunnistatud erastrasse 9,4 km, mille VKGS poolseks investeeringuks on prognoositud 1 088 tuh € (ülejäanud investeering Jõhvi vallalt ja KIK-ilt), mille tulemusena peaks 2014.aastal trassikadu vähenema 1 495 MWh.

Trassikadude edasiseks vähendamiseks ÜVP-s esitas VKGS 29.11.2012 KA-le alljärgnevas Tabelis 4b kajastatud tegevuskava, millest tuleneva investeerimiskohustuse soovis ettevõtja kajastada ka oma soojuse jaotamise tegevusloas (ETI 18.02.2005.a otsus nr 23-TL/KKütS). Tegevuskava elluviimiseks on ettevõtja planeerinud aastatel 2013-2016 investeerida Tabelis 4c kajastatud trassilõikude renoveerimisse, **mille tulemusel trassikaod ÜVP-s 2014.a ei ületaks 23,3%, 2015.a 22,3% ja 2016.a 21,4% trassi antavast soojusest.**

¹ KIK – SA Keskkonnainvesteeringute Keskus

Tabel 4b. ÜVP trassikadude vähendamise tegevuskava aastatel 2013-2016

	Ühik	2013	2014	2015	2016
Soojuse müük	MWh	293 727	294 740	294 740	294 740
Trassikadu	MWh	100 387	89 442	84 658	80 052
	%	25,5%	23,3%	22,3%	21,4%
Trassikao muutus	MWh		-10 945	-4 784	-4 606
	%		-2,2%	-1,0%	-1,0%

Tabel 4c. ÜVP kaugküttetrasside investeringute kava

jrk	Trassi rekonstrueeritav lõik	pikkus (m)	Investeeringu efekt-kadude vähenemine MWh/aastas		
			kaod enne	kaod pärast	vähenev
1	Soojustrass K-75 - K-91, Kohtla-Järve	1 050	2 571	416	2 154
2	Soojustrass P-5 - K-23/1, Kohtla-Järve	765	2 085	403	1 682
3	Soojustrass K-25 - K-65, Kohtla-Järve	240	588	106	482
4	Soojustrass K-66 - K-35/14, Kohtla-Järve	595	1 380	243	1 137
5	Soojustrass K-67 - K-72, Kohtla-Järve	490	998	198	800
6	Soojustrass K-87 - K-58, Kohtla-Järve	275	560	116	444
	Kohtla-Järve kokku	3 415	8 181	1 483	6 698
1	Soojusmagistraal K-5 - K-75 Altserva, Sõpruse tn	822	1 000	302	698
2	Soojustrass K-50 -K-110/2 Jõhvi	1 720	1 981	511	1 470
	Ahtme-Jõhvi kokku	2 542	2 981	813	2 168
	Jõhvi vallale kuuluvad peremehetud eratrassid	9 345	3 574	1 495	2 079
	2013 KOKKU	15 302			10 945
1	Soojustrass K-36/3 - Ringi - Pärna, Kohtla-Järve	950	764	305	459
2	Soojustrass K-36/1 - Tuuslari, Kohtla-Järve	600	340	135	205
3	Soojustrass K-28 - Tuuslari 22 - K-41/1, Kohtla-Järve	1 425	700	300	400
4	Soojustrass K-59 - Pärna, K-58/3 - Olevi - Mõisa tee, Kohtla-Järve	1 300	1 205	485	720
	Kohtla-Järve kokku	4 275	3 009	1 225	1 784
	Ahtme-Jõhvi kokku				3 000
	2014 KOKKU				4 784
1	Soojustrass Põhja mn - Endla tn, Kohtla-Järve	3452	2 580	974	1 606
	Kohtla-Järve kokku	3452	2580	974	1606
	Ahtme-Jõhvi kokku				3 000
	2015 KOKKU				4 606
1	Soojustrass Lõuna mn - Katse tn - Uus tn, Kohtla-Järve	3808	2 457	942	1 515
	Kohtla-Järve kokku	3808	2457	942	1515
	Ahtme-Jõhvi kokku				3 000
	2016 KOKKU				4 515

KA seisukoht trassikadude osas

Metoodika punktis 5.2 toodud kaugküttetrasside kadude tehnilised nõuded on seatud eesmärgiga täita KKütS § 5 lg-st 1 tulenevat nõuet, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne ja jätkusuutlik. Trassikadude tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema investeringuid kaugküttetrassidesse trassikao vähendamiseks ning kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest.

VKGS ÜVP tariifiaastaks 2013 prognoositav soojustrasside suhteline trassikadu 25,5% (vt Tabel 4a) on oluliselt kõrgem Metoodika punktis 5.2 toodud tehnilisest nõudest, 2013.aastal mitte üle 19%. Tariifiaasta trassikadude prognoosimisel on VKGS lähtunud Järve VP kaost 26% (34 625 MWh), Ahtme-Jõhvi VP kaost 22% (54 114 MWh) ning uue lisanduva kaugkütte magistraalorustiku kaost 7% (11 648 MWh) kaugküttevõrku antavast soojuse kogusest. Ettevõtja selgitusel on Kohtla-Järve linna Järve piirkonna soojusvõrgu kogupikkus 51,6 km (sh 48,7 km on ettevõtte omandis) ja sellest eelisoleeritud torustiku pikkus moodustab 10,2 km

(20,9% ettevõtte omandis olevatest trassidest). Järve soojusvõrgu torustike keskmine vanus on 35,4 aastat. Ahtme-Jõhvi soojusvõrgu kogupikkuseks on 96,7 km (sh 79,5 km on ettevõtte omandis), sellest maapealset torustikku 4 km ja eelisoleeritud torustikku 27,4 km (34,5% ettevõtte omandis olevatest trassidest). Ahtme-Jõhvi soojusvõrgu torustike keskmine vanus on 23,5 aastat. Valdav osa Järve soojusvõrkudest 36,9 km ehk 75,8% ($36,9/48,7 \times 100 = 75,8\%$) ning Ahtme-Jõhvi soojusvõrkudest 51,8 km ehk 65,2% ($51,8/79,5 \times 100 = 65,2\%$) on ehitatud 1950-1990-ndatel aastatel, kui energia hind oli madal ning põhirõhk pandi ehitamisel kvantiteedile. Kõige vanemad kasutuses olevad torustikud on rajatud 1948. aastal ja on olnud juba töös 64 aastat. Maa-alused terastorustikud on betoonkanalites. Torustikud on algselt isoleeritud 60 mm mineraalvatikihi, pealt kaetud ruberoidiga. Aastatega on mineraalvatt kokku vajunud ja kohati katab torusid vaid paarisentimeetrine mineraalvatikiht. Samuti jätab soovida soojusvõrgu kambrite ja sisendite torustike soojusisolatsioon. Kohati on isoleerimata või halvasti isoleeritud torulõike. Eeltoodust on põhjustatud ka suured soojuskaod, mis 2007.aastal olid Järve VP-s 32,7% ja Ahtme-Jõhvi VP-s 29,6% kaugkütte trassi antavast soojuse kogusest. Perioodil 2008-2011 teostatud investeeringute tulemusena olid 2011.aasta Järve VP-s trassikadu 26,6% ja Ahtme-Jõhvi VP-s 22,5% kaugküttetrassi antavast soojusest.

KA on seisukohal, et järgnevatel aastatel peab ettevõtja jätkama ÜVP-s trassikadude alandamist ning püüdma saavutada Metoodika punktis 5.2 sätestatud tehnilisi nõudeid, mis tagaksid tarbijatele soojuse edastamise jätkusuutlikkuse võimalikult efektiivselt, so väiksemate soojuskadudega. KA arvamusel ei pea tarbijad perspektiivis jätkuvalt soojuse hinna kaudu kinni maksuma kõrgeid trassikadusid, mistõttu KA soovis 05.11.2012 kohtumisel, et VKGS esitaks lähiaastatel kavandatavate ÜVP trasside investeeringute osas konkreetse tegevuskava.

29.11.2012 esitas ettevõtja ÜVP kaugkütte trassikadude vähendamise tegevuskava perioodiks 2013-2016, mille kohaselt kavandatakse renoveerida nimetatud perioodi jooksul vähemalt 26,8 km soojustrasse (sh 15 km Järve VP trasse) ning prognoosi kohaselt peaks aastaks 2016 jääma trassikadu tasemele 21% (vt Tabel 4b ja 4c). Seega ei taga VKGS poolt esitatud soojustrasside renoveerimiskava täitmine Metoodikas toodud tehniliste nõuete täitmist, seda eelkõige madala soojustarbimise tiheduse (2013.a: 1 773 MWh/km) tõttu. **21.12.2012 otsusega nr 7.2-3/12-046 on KA VKGS asjakohase taotluse (29.11.2012) alusel muutnud VKGS-ile tegutsemiseks soojuse jaotamisega antud tegevusluba (ETI 18.02.2005 otsus nr 23-TL/KKütS), selliselt, et viidatud otsuses on määratletud uuesti VKGS tegevuspiirkond ja sõnastatud uuesti VKGS senise tegevuspiirkonna osas varem võetud kohustus trassikadude vähendamiseks (tegevusloa tingituste punkt 6). Nimetatud tingimuses on fikseeritud VKGS poolt 29.11.2012 taotluses endale võetud kohustus viia trassikaod oma tegevuspiirkonnas paiknevas kaugküttevõrgus 2013.aastaks 25,5%, 2014.aastaks 23,3%, 2015.aastaks 22,3% ning 2016.aastaks 21,4%-ni kaugküttevõrku antavast soojuse kogusest.**

Tarbijad peavad teadma, mis põhjusel ja kui kaua neil tuleb soojuse hinna kaudu maksta kinni ebamõistlikult kõrgetest trassikadudest tingitud täiendavat kütusekulu ja millal on tarbijatele tagatud efektiivne ja põhjendatud hinnaga soojusvarustus.

VKG Energia OÜ ja VKGS kuuluvad ühte kontserni (Viru Keemia Grupp) ning mõlemaid ettevõtteid juhitakse tervikuna emaettevõtja poolt. Arvestades järjest suurenevaid kütuse hindu ning VKGS ÜVP kõrget trassikadu tuleb ettevõtjal täita KKütS § 1 lg 2 sätestatud kaugkütte eesmärki, mille kohaselt peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus. Ettevõtja poolt 29.11.2012 esitatud trassikadude vähendamise kava aastaks 2016 (trassikadu ei ületa 21,4%) ei taga tarbijale efektiivset soojuse jaotusteenust (Metoodika kohaselt 2016. aastal mitte üle 16%), kuid KA hindab

selle põhjendatuks, kuna ettevõtjale tuleb anda mõistlik aeg täiendavate investeeringute teostamiseks.

Kuna majandusaastaks 2013 prognoositud suhteline trassikadu 25,5% kajastab ÜVP kaugkütetetrasside tegelikku tehnilist olukorda ning ettevõtja oma soojuse jaotamise tegevusloas (ETI 18.02.2005 otsus nr 23-TL/KKütS) võtnud endale kohustuse oma tegevuspiirkonnas paikneva kaugküttevõrgu trassikadude vähendamiseks (2016.aastaks mitte üle 21,4%), siis peab KA prognoositud trassikadu 25,5% ehk 100 387 MWh aastas põhjendatuks.

Tootmismahud

VKGS taotlus soojuse tootmismahu osas (394 114 MWh)

05.12.2012 taotluses on VKGS prognoosinud 2013.a soojuse tootmismahud alljärgnevalt:

- sisseost VKG Energia OÜ-lt 356 072 MWh (Tabel 1 rida 6);
- tootmine Ahtme TRK-s 38 042 MWh (Tabel 1 rida 10);
- Kokku tootmismahud 394 114 MWh (Tabel 1 rida 1).**

KA seisukoht soojuse tootmismahu osas

VKGS soojuse tootmismahu analüüsimiseks koostas KA alljärgneva tabeli (vt Tabel 5).

Tabel 5. Soojuse tootmismahud

VKGS + VKG Energia OÜ	Ühik	2009	2010	2011	3-a aritmeet. keskmine	2012 prognoos	2013 prognoos
<i>I. VKGS (Ahtme SEJ + TRK)</i>							
Soojuse tootmismahud (=võrku)	MWh	254 216	267 921	229 216	250 451	251 173	38 042
Muutus	MWh	x	13 705	-38 705	x	21 957	-213 131
	%	x	5,39	-14,45	x	9,58	-84,85
<i>II. VKG Energia OÜ (Järve VP tarbeks)</i>							
Soojuse tootmismahud (=võrku)	MWh	138 198	150 588	126 971	138 586	0	0
Muutus	MWh	x	12 390	-23 617	x	x	x
	%	x	8,97	-15,68	x	x	x
<i>III. Ostetud soojus VKG Energia OÜ-lt</i>							
Ostetud soojus	MWh	0	0	0	x	131 169	356 072
Muutus	MWh	x	x	x	x	x	224 903
	%	x	x	x	x	x	171,46
Kokku edastatud soojust võrku (tootmismahud)	MWh	392 413	418 509	356 187	389 036	382 342	394 114
Muutus	MWh	x	26 096	-62 322	x	26 155	11 772
	%	x	6,65	-14,89	x	7,34	1,31

Tabelist 5 selgub, et aastatel 2009-2011 tootis Järve VP tarbeks soojust VKG Energia OÜ, alates 2012.a toodab Järve VP tarbeks soojust VKGS ning alates 2013.a toodab ÜVP tarbeks soojust samuti VKGS. Lisaks ostetakse alates 2012.a soojust sisse VKG Energia OÜ-lt.

Kõige rohkem on soojust toodetud 2010.a seoses tavapärasest külmema talvega. 2013.a on prognoositud soojust toota kokku 394 114 MWh, mis on 37 927 MWh (394 114-356 187 = 37 927 MWh) võrra ehk 10,65% enam kui 2011.a ning 5 078 MWh võrra (394 114-389 036 = 5 078 MWh) ehk 1,31% enam võrreldes kolme viimase aasta aritmeetilise keskmisega. 2013.a on prognoositud müüa soojust ka Sompja tarbijatele mahus 3 320 MWh. Seoses Ahtme SEJ

sulgemisega 31.12.2012 on soojust võimalik toota vaid TRK-s maagaasi baasil, mistõttu on alates 2013.a prognoositud TRK-s toota soojust maagaasist 38 042 MWh ehk 9,65% kogu vajaminevast soojuse kogusest ($38\,042/394\,114 \times 100\% = 9,65\%$). TRK-s toodetud soojuse maht on oluline, sest mida rohkem prognoositakse soojust toota TRK-s maagaasist, seda kõrgemaks kujuneb müüdava soojuse piirhind lõpptarbijale. KA peab maagaasist toodetud soojuse osakaalu 9,65% põhjendatuks, sest sellega kaetakse kõige külmemate päevade tipukoormused (üksnes sisseostetud soojusest ei piisa tippude katmiseks).

Kuna KA on eelnevalt lugenud põhjendatuks 2013.a prognoositud müügi mahu (293 727 MWh) ja trassikao (100 387 MWh), loeb KA põhjendatuks soojuse tootmismahutu kokku 394 114 MWh, sellest Ahtme TRK-s 38 042 MWh ehk 9,65% kogu tootmismahust ning ostetuna VKG Energia OÜ-lt 356 072 MWh ehk 90,35% ($356\,072/394\,114 \times 100\% = 90,35\%$) kogu tootmismahust.

3.3. Ahtme TRK tootmise kasutegur

Tootmise kasuteguri näitaja on oluline, sest mida kõrgem on soojuse tootmise kasutegur, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning kujundatakse tarbijatele soodsam hind.

Metoodika punkt 5.3 kohaselt võetakse soojuse hinna kooskõlastamisel soojuse tootmise kasuteguri arvestuse aluseks eelnevate perioodide tegelikud näitajad, mis ei või olla madalamad Metoodika punkt 5.4 toodud tehnilistest nõuetest.

Metoodika punkt 5.4 sätestab soojuse tootmise kasuteguri tehnilised nõuded kütuse alumise kütteväärtuse alusel²:

- 1) soojuse tootmisel gaasist mitte alla 90%, uutel seadmetel mitte alla 92%;
- 2) soojuse tootmisel vedelkütusest mitte alla 85%, uutel seadmetel mitte alla 90%;
- 3) soojuse tootmisel tahkekütusest mitte alla 80%, uutel seadmetel mitte alla 85%.

Metoodika punkt 5.5 järgi loetakse uuteks seadmeteks Metoodika tähenduses seadet, mis on soetatud alates 1995. aasta 1. jaanuarist³.

Metoodikas on toodud tehnilised nõuded soojuse tootmise kasutegurile kütuse alumise kütteväärtuse alusel soojuse tootmisel gaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lg 1, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne. Nõuded soojuse tootmise kasuteguri osas erinevad sõltuvalt kasutatavast kütusest ja seadme vanusest, sest erinevate tehnoloogiate kasutusele võtmisega ja erinevate kütuste põletamisega nendes seadmetes on võimalik saavutada erinev tootmise kasutegur. Metoodikas sätestatud tootmise kasutegurite määramisel on arvestatud erinevate ekspertide hinnanguid ja KA andmebaasist saadud statistilisi andmeid.

VKGS taotlus soojuse tootmise kasuteguri osas

05.12.2012 taotluses on VKGS prognoosinud 2013.a Ahtme TRK soojuse tootmise kasuteguriks maagaasist 93,0% (Tabel 1 rida 11).

Ülevaate Ahtme TRK soojuse tootmise ajaloolistest keskmistest kasuteguritest annab alljärgnev tabel (vt Tabel 6).

² Analooesed näitajad on Majandus- ja kommunikatsiooniministri 22.06.2011 määruses nr 51 „Soojuse müügi ajutise hinna kehtestamise kord“, RT I, 01.07.2011, 20.

³ Tulenevalt Majandus- ja kommunikatsiooniministri 22.06.2011 määrusest nr 51 „Soojuse müügi ajutise hinna kehtestamise kord“, RT I, 01.07.2011, 20

Tabel 6. Ahtme TRK soojuste tootmise keskmised kasutegurid

Ahtme TRK	Ühik	2011	2012 prognoos	2013 prognoos
Soojuste tootmismah	MWh	51 399	74 823	38 042
Primaarenergia maagaasist	MWh	55 868	81 329	40 906
Tootmise keskmine kasutegur	%	92,0	92,0	93,0

KA seisukoht tootmise kasutegurite osas

Tabelist 6 toodud näitajad pärinevad aastast 2011, sest sellel aastal alustas Ahtme TRK tootmistegevust. Tabelist toodust selgub, et nii 2011.a tegelik kui ka 2012.a prognoositud soojuste tootmise keskmine kasutegur Ahtme TRK-s on 92%. 2013.a prognoosib ettevõtja soojuste tootmise keskmiseks kasuteguriks 93,0%. Nimetatud kasutegur on kõrgem võrreldes ka Metoodika punkt 5.4 toodud miinimumnõudest (uutel seadmetel mitte alla 92%).

Tulenevalt eeltoodust ning asjaolust, et Ahtme TRK soojuste tootmise kasutegurit võib lugeda efektiivseks ka KKütS § 1 lg 2 mõttes, loeb KA põhjendatuks soojuste tootmise kasutegurit maagaasist 93,0%.

3.4. Kütuse (primaarenergia) kogus soojuste tootmiseks

Metoodika punkt 4.8 kohaselt arvutatakse kütuse energiasisaldus (primaarenergia) kütuse koguse ja kütteväärtuse alusel. Samuti on primaarenergia võimalik arvutada ka soojuste tootmismahu jagamisel soojuste tootmise kasuteguriga.

VKGS taotlus kütuse primaarenergia koguse osas (40 906 MWh)

05.12.2012 esitatud taotluses on Ahtme TRK 2013.a soojuste tootmismah 38 042 MWh (Tabel 1 rida 10). Maagaasi primaarenergia koguse 40 906 MWh (Tabel 1 rida 13) on ettevõtja arvutanud prognoositud soojuste tootmismahu ja soojuste tootmise keskmise kasuteguri alusel, mida kajastab Tabel 6.

KA seisukoht kütuse primaarenergia koguse osas

Eelnevalt on KA käesoleva otsuse punktis 3.3 lugenud põhjendatuks soojuste tootmise keskmise kasuteguri (93,0%) ja punktis 3.2 soojuste tootmismahu (38 042 MWh), mistõttu on matemaatiliselt õigesti arvutatud Tabelis 6 toodud primaarenergia kogus maagaasist 40 906 MWh ($38\,042 / 93\% \times 100\% = 40\,906$ MWh).

Tulenevalt eeltoodust loeb KA põhjendatuks Ahtme TRK primaarenergia kogust maagaasist 40 906 MWh.

4. SOOJUSTE TOOTMISKULUD

KKütS § 8 lõikest 3 tulenevalt peab soojuste hind olema kulupõhine ning KA-l on KKütS § 9 lõike 10¹ kohaselt kohustus kontrollida, et ettevõtja poolt taotletav hind sisaldaks üksnes KKütS § 8 lõikes 3 ettenähtud põhjendatud kulusid ja tulukust.

Metoodika punkt 4 kohaselt kontrollib KA ettevõtte kulude põhjendatust ja lülitab hinda ainult põhjendatud kulusid. Metoodika punkt 4.3 kohaselt jaotatakse analüüsi käigus ettevõtja kulusid alljärgnevalt:

- muutuvkulud;
- tegevuskulud,
- kapitalikulu.

KKütS § 7 lg 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuste tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta.

VKGS esitas KA-le koos soojuse piirhinna kooskõlastamise taotlusega ülevaate soojuse tootmisega seotud kuludest ning põhivaradest ja planeeritavatest investeeringutest. Järgnevalt on analüüsitud VKGS Ahtme TRK-s soojuse tootmisega seotud kulusid tulenevalt Metoodika punktidest 4 ja 5.

4.1. Soojuse tootmise muutuvkulud

Muutuvkulud on Metoodika punkt 2.11 kohaselt kulud, mis muutuvad soojuse tootmismahu muutudes. Metoodika punkt 4.4 kohaselt jagunevad soojusettevõtja muutuvkulud järgmiselt:

- 1) kulud kütusele;
- 2) kulud soojuse ostmiseks teistelt tootjatelt;
- 3) kulud keskkonnatasudele;
- 4) muud muutuvkulud (elektrienergia, vee ja -kanalisatsiooniteenus, kemikaalid ja muud muutuva iseloomuga kulud).

VKGS taotlus muutuvkulude osas (10 230,52 tuh €)

05.12.2012 taotluses on VKGS prognoosinud 2013.a muutuvkulusid kokku 10 230,52 tuh €, sellest VKG Energia OÜ-lt sisseostetava soojuse kulud summas 8 385,49 tuh € (Tabel 1 rida 8) ja Ahtme TRK kulud kokku summas 1 845,03 tuh € (Tabel 1 rida 19). Eelmärgitud taotluse kohaselt moodustuvad muutuvkulud alljärgnevalt:

1. VKG Energia OÜ-lt ostetava soojuse kulud – 8 385,49 tuh € (Tabel 1 rida 8);
2. maagaasi sisseostukulu (TRK) – 1 779,24 tuh € (Tabel 1 rida 20);
3. elektrienergia sisseostukulu (TRK) – 47,06 tuh € (Tabel 1 rida 21);
4. saastetasud (TRK) – 18,73 tuh € (Tabel 1 rida 22).

KA seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab KA hinnangu ettevõtja poolt taotletud soojuse tootmise muutuvkuludele kulukomponentide lõikes.

4.1.1 VKG Energia OÜ-lt ostetava soojuse ostukulud

Käesolevas otsuses ei hinnata eraldi VKGS poolt VKG Energia OÜ-lt ostetava soojuse hinna kujunemist eraldi komponentide lõikes, sest KKütS § 9 lg 1 p 3 tulenevalt kooskõlastatakse koostootmise protsessis toodetud soojuse piirhind (tootmishind) KA poolt eraldi otsusega.

VKGS seisukoht ostetava soojuse koguse (356 072 MWh), ostuhinna (23,55 €/MWh) ja ostetava soojuse maksumuse (8 385,49 tuh €) osas

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS soojuse sisseostukulude lülitamist hinnavalemisse püsiteguri „tegur 48,989“ kaudu.

VKGS taotluse kohaselt ostetakse VKG Energia OÜ-lt soojust ÜVP soojusvõrku 356 072 MWh (Tabel 1 rida 6), ostuhinnaga 23,55 €/MWh (Tabel 1 rida 7), mis teeb ostetava soojuse ostukuluks (lubatud müügitulu) 8 385,49 tuh € (Tabel 1 rida 8).

KA seisukoht ostetava soojuse koguse, ostuhinna- ja kulu osas

Käesoleva otsuse punktis 3.2 on KA põhjendatuks lugenud VKG Energia OÜ-lt ostetava soojuse koguse 356 072 MWh.

KA 13.12.2012 otsusega nr 7.1-3/12-149 kooskõlastati VKG Energia OÜ-le koostootmise protsessis toodetud soojuse piirhinnaks (tootmishinnaks) 23,55 €/MWh, mis ühtib VKGS taotluses toodud ostetava soojuse hinnaga (Tabel 1 rida 7).

Korrutades ostetava soojuse koguse ostuhinnaga, kujuneb ostetava soojuse ostukuluks 8 385,49 tuh € ($356\,072 \times 23,55/1000 = 8\,385,49$ tuh €).

Tulenevalt eeltoodust loeb KA põhjendatuks ostetava soojuse ostukulused summas 8 385,49 tuh €.

4.1.2 Kütuse sisseostukulud (Ahtme TRK)

Metoodika punkt 4.7 kohaselt kujunevad kütuse ostukulud soojuse tootmiseks vajaliku kütuse koguse ja kütuse põhjendatud hinna korrutisena. Metoodika punkt 4.9 kohaselt kütuse ostuhindade põhjal arvatud kütuse ostukulud lülitatakse soojuse hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast. Kui soojusettevõtja ei ole esitanud KA-le asjakohast kütuse müügilepingut või kui nimetatud lepingus kokkulepitud hind on suurem kui turuhind, lähtutakse soojuse hinna kooskõlastamisel kütuse turuhinnast.

Mida kõrgemad on kütuste hinnad, seda suuremaks kujuneb kütuse ostukulu ning soojuse hind, sest soojuse hind kujuneb kulude jagamisel müügimahuga.

VKGS taotlus maagaasi sisseostuhinna ning –kulude (1 779,24 tuh €) osas

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS maagaasi hinna lülitamist hinnavalemisse muutuva teguri „*hind gaas*“ kaudu.

05.12.2012 taotluses on VKGS prognoosinud maagaasi primaarenergia hinnaks 43,496 €/MWh (Tabel 1 rida 15) ning arvutanud maagaasi sisseostukuluks 1 779,24 tuh € (Tabel 1 rida 20), mis kujuneb alljärgneva (vt Tabel 7) alusel.

Tabel 7. Maagaasi sisseostuhind ja –kulud

Ahtme TRK	Kütuse liik	Primaar-energia kogus, MWh	Primaar-energia hind, €/MWh	Kütuse ostukulud veerg1*veerg2, tuh €
A	B	1	2	3
Maagaasi katlamaja	naagaas	40 906	43,496	1 779,24

Maagaasi ostuhinna arvutamisel on VKGS lähtunud VKG Energia OÜ ja AS Eesti Gaas vahel 29.08.2007 sõlmitud maagaasi ostulepingu nr 0131000931/127-07 juurde kuuluvast lisast "Kokkulepe", mis sõlmiti 30.11.2010, mille kohaselt kujuneb maagaasi ostuhind järgmise valemi alusel:

$$G_h = (0,3 \times \tilde{O}_r + 0,7 \times \tilde{O}_k \times 0,36 + 20) / C \times Q_i / Q$$

kus:

G_h arvestuskuu gaasi hind €/tuh m³;

0,3 ja 0,7 kütuste osakaal valemis;

\tilde{O}_r arvestuskuule eelneva üheksa kuu raske kütteõli keskmine hind USD/tonn, raske kütteõli ühe tonni keskmiseks hinnaks (USD) mistahes kuul on teabekanali "Platt's European Marketscan" kaudu kuu väljavõttes "European low/high product averages" veerupealkirja "Barges FOB ARA" all avalikustatud 1 PCT Fuel Oil selle kuu kõigi päevade madalaimate hindade keskmise hinna ja selle kuu kõigi päevade kõrgeimate hindade keskmise hinna aritmeetiline keskmine hind;

\tilde{O}_k arvestuskuule eelneva üheksa kuu kerge kütteõli hind USD/tonn, kerge kütteõli ühe tonni keskmiseks hinnaks (USD) mistahes kuul on teabekanali "Platt's European Marketscan" kaudu kuu väljavõttes "European low/high product averages" veerupealkirja "Barges FOB ARA" all avalikustatud Gasoil 0,1 selle kuu kõigi päevade kõrgeimate hindade ja

madalaimate hindade keskmise hinna aritmeetiline keskmine hind;

- 0,36 kütuste koefitsient;
 20 müügikonstant /tuh m³;
 C EUR'i ja USD vahetuskurs arvestuskuu viimasel pangapäeval;
 Qi arvestuskuu tegelik keskmine alumine kütteväärtus;
 Q lepinguline alumine kütteväärtus 33,08 MJ/m³.

Asendades saadud väärtused AS Eesti Gaas hinnavalemisse ning lisades juurde võrguteenust osutava võrguettevõtte võrgutasu 17,65 €/tuh m³ ja maagaasi aktsiisi 23,45 €/tuh m³, saadakse maagaasi sisseostuhind 407,17 €/tuh m³. Maagaasi ostuhinna kujunemise alused koos kütteõlide aritmeetiliste keskmiste hindadega on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 8).

Tabel 8. Maagaasi ostuhinna kujunemise alused

kuu/aasta	0,1 % väävlisisaldusega kerge kütteõli hind			9 eelneva kuu keskmine	1 % väävlisisaldusega raske kütteõli hind			9 eelneva kuu keskmine	EUR/USD kuu viimasel pangapäeval
	kuu madalaim	kuu kõrgeim	kuu keskmine		kuu madalaim	kuu kõrgeim	kuu keskmine		
veeb/2012	1000,11	1000,11	1000,11	941,35	719,63	719,63	719,63	659,11	1,3443
märts/2012	1022,28	1022,28	1022,28	949,24	756,90	756,90	756,90	667,32	1,3356
aprill/2012	1003,00	1003,00	1003,00	958,71	741,70	741,70	741,70	677,05	1,3214
mai/2012	934,67	934,67	934,67	963,21	676,51	676,51	676,51	682,80	1,2403
juuni/2012	840,59	840,59	840,59	963,73	596,74	596,74	596,74	686,09	1,2590
juuli/2012	886,83	886,83	886,83	954,05	634,19	634,19	634,19	680,99	1,2284
aug/2012	961,16	961,16	961,16	948,90	691,56	691,56	691,56	680,05	1,2611
sept/2012	983,88	983,88	983,88	947,34	700,40	700,40	700,40	683,32	1,2930
okt/2012	988,23	988,23	988,23	953,75	647,35	647,35	647,35	688,53	1,2993
nov/2012				957,86				685,00	1,2993

KA seisukoht maagaasi sisseostuhinna ning –kulude osas

Maagaasi primaarenergia sisseostuhinna kontrollimisel lähtub KA ettevõtja poolt edastatud AS-ga Eesti Gaas sõlmitud tarnelepingus kajastatud hinnavalemist, AS EG Võrguteenus võrguteenuse hinnast 17,65 €/tuh m³ (kooskõlastatud KA 01.04.2009 otsusega nr 7.1-7/09-0023) ja alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 10 kehtestatud maagaasi aktsiisist 23,45 €/tuh m³.

KA võttis maagaasi ostuhinna prognoosi kontrollimisel aluseks taotluse esitamise hetkel teadaolevad viimased tegelikud andmed maagaasi müügilepingus toodud valemis osundatud muutujate kohta. Kuna kütteõlide hind võib nii tõusta kui ka langeda ning sama on ka EUR/USD vahetuskursiga, siis on põhjendatud võtta maagaasi ostuhinna aluseks prognoositud hind, mis tuletati alljärgnevalt:

EUR/USD vahetuskursiks on võetud 1,2993 seisuga 31.10.2012 (Euroopa Keskpanga andmetel). Maagaasi hinna prognoosimisel võeti aluseks veebruar 2012.a kuni oktoober 2012.a kütteõlide 9 kuu tegelikud keskmised hinnad. Maagaasi kütteväärtuse aluseks võttis KA VKGS poolt taotluses esitatud kütteväärtuse 9,3611 MWh/tuh m³ (Tabel 1 rida 12) Seega **kujuneb keskmiseks maagaasi prognoositud hinnaks alljärgneva valemi alusel 366,07 €/tuh m³.**

$$G_h = (0,3 \times 685 + 0,7 \times 957,86 \times 0,36 + 20) / 1,2993 \times 9,3611 / 9,1889 = 366,07 \text{ €/tuh m}^3$$

Ülaltoodud maagaasi hinnale lisandub AS EG Võrguteenus **võrguteenuse hind 17,65 €/tuh m³ ning aktsiis 23,45 €/tuh m³.** Kokku kujuneb prognoositud maagaasi põhjendatud sisseostuhinnaks koos võrguteenuse hinna ja aktsiisiga **407,17 €/tuh m³** (366,07 + 17,65 + 23,45 = 407,17 €/tuh m³).

Punktis 3.4 põhjendatuks loetud maagaasi primaarenergia koguse (40 906 MWh) jagamisel taotluses esitatud kütteväärtusega (9,311 MWh/tuh m³) kujuneb maagaasi koguseks 4 369,79 tuh m³ ($40\,906\text{ MWh} / 9,3611\text{ MWh/tuh m}^3 = 4\,369,79\text{ MWh/tuh m}^3$), mis ühtib VKGS poolt taotluses esitatud maagaasi kogusega (vt Tabel 1 rida 14).

Maagaasi koguse korrutamisel põhjendatud maagaasi ostuhinnaga (407,17 €/tuh m³), **kujuneb maagaasi põhjendatud ostukuluks 1 779,24 tuh €** ($4\,369,79 \times 407,17 / 1000 = 1\,779,24\text{ tuh €}$).

Tulenevalt eeltoodust loeb KA põhjendatuks maagaasi ostukuludid summas 1 779,24 tuh €, see ühtib VKGS taotluses toodud väärtusega.

4.1.3 Soojuse tootmise elektrienergia ostukulud (Ahtme TRK)

Metoodika punkt 4.9 kohaselt elektrienergia ostuhindade põhjal arvutatud elektrienergia ostukulud lülitatakse soojuse hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast. Metoodika punkt 4.10 kohaselt lähtutakse reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas KA või kohaliku omavalituse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast. Seega kujunevad elektrienergia kulud põhjendatud elektrienergia ostukoguse ja elektrienergia hindade korrutamisel.

VKGS seisukoht elektrienergia erikulu ja sisseostukulude kujunemise osas (47,06 tuh €)

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS soojuse tootmiseks vajaliku elektrienergia hinna lülitamist hinnavalemissse muutuva teguri „*hind_{elekter tootmine}*“ kaudu.

05.12.2012 taotluses on Ahtme TRK elektrienergia erikuluks soojuse tootmismahu kohta 18,99 kWh/MWh, elektrienergia koguseks 722 587 kWh (Tabel 1 rida 17) ning elektrienergia sisseostukuluks 47,06 tuh € aastas (Tabel 1 rida 21), mille prognoosimise aluseks on võetud *NordPoolSpot* keskmised börsihinnad (periood november 2011 kuni oktoober 2012), saades keskmiseks elektrienergia ostuhinnaks 0,06513 €/kWh (Tabel 1 rida 22).

VKGS on prognoosinud 2013.a-ks keskmise elektrienergia ostuhinna ja ostukulud järgmiselt (vt Tabel 9):

Tabel 9. Elektrienergia keskmise ostuhinna ja ostukulude kujunemine

Rea nr	TRK (Elering AS edastamistasu 110 kV trafo alampinge poollel)	2013
1	Elektrienergia sisseostu kogus (<i>kWh</i>)	722 587
2	Tipuaja osakaal	35,4%
3	<i>NordPoolSpot</i> kaalutud keskmine elektrienergia hind, €/senti/kWh	3,978
4	Elering AS võrguteenuse edastamistasu tipuajal, €/senti/kWh	1,755
5	Elering AS võrguteenuse edastamistasu tipuvälisel ajal, €/senti/kWh	0,879
6	Taastuenergia tasu (<i>€/senti/kWh</i>)	0,87
7	Elektrienergia aktsiis (<i>€/senti/kWh</i>)	0,447
8	Reaktiivenergia tarbimine (<i>kvarh</i>)	115 776
9	Elering AS reaktiivenergia tasu (<i>€/senti/kvarh</i>)	0,178
10	Reaktiivenergia ostukulud (€)	206,1
11	Elektrienergia sisseostukulud (€)	47 061
12	Elektrienergia keskmine sisseostuhind (<i>€/kWh</i>) (rida 10 / rida 1)	0,06513

KA seisukoht elektrienergia erikulu ja sisseostukulude osas

VKGS elektrienergia kogustest ja erikuludest annab ülevaate alljärgnev tabel (vt Tabel 10).

Tabel 10. Elektrienergia kogused ja erikulud

Ahtme TRK	Ühik	2011	2012 prognoos	2013 prognoos
Soojuse tootmismahut (= ν örku)	MWh	51 399	74 823	38 042
Elektrienergia kogus	kWh	2 199 564	2 322 720	722 587
Elektrienergia koguse muutus	kWh	x	123 156	-1 600 133
Elektrienergia erikulu tootmismahu suhtes	kWh/MWh	42,79	31,04	18,99

Tabelist 10 toodud näitajad pärinevad aastast 2011, sest sellel aastal alustas Ahtme TRK tootmistegevust. Tabelist selgub, et Ahtme TRK elektrienergia erikulu on aastatel 2011-2012 olnud vahemikus 42,79-31,04 kWh/MWh, mis on väga kõrged näitajad võrreldes teiste maagaasist soojust tootvate ettevõtjatega. 2013.a-ks prognoositakse elektrienergia erikulu tasemel 18,99 kWh/MWh koguses 722 587 kWh ning võrreldes 2012.a prognoosiga erikulu vähenemist 1,63 korda.

Tulenevalt eeltoodust võib lugeda elektrienergia kulu efektiivseks KKütS § 1 lg 2 mõttes, millest tulenevalt loeb KA põhjendatuks TRK-le prognoositud elektrienergia kogust 722 587 kWh ning erikulu 18,99 kWh/MWh.

Tabelist 9 selgub, et VKGS prognoosib elektrienergia keskmiseks ostuhinnaks 2013.a 0,06513 €/kWh, mis on arvatud KA 21.09.2012 otsusega nr 7.1-5/12-025 Elering AS-le kooskõlastatud hinnakirja (kehtib alates 01.01.2013) alusel ning *NordPoolSpot* (allikas: <http://www.nordpoolspot.com/Market-data1/Elspot/Area-Prices/EE/monthly/>) keskmiste börsihindade alusel perioodil november 2011 kuni oktoober 2012. Kaalutud keskmiseks börsihinnaks võttis ettevõtja 39,78 € MWh, mille kujunemise õigsust KA kontrollis alljärgnevas tabelis toodud näitajate põhjal (vt Tabel 10a).

Tabel 10a. Kaalutud keskmise börsihinna kujunemine

<i>NordPoolSpot</i>	Hind	Elektrienergia kogus kWh
nov.11	41,12	42 012
dets.11	32,61	100 202
jaan.12	39,77	134 938
veebr.12	48,47	177 257
märts.12	39,21	57 074
apr.12	36,69	64 616
mai.12	36,15	50 809
juuni.12	30,80	50 514
juuli.12	35,85	10 265
aug.12	40,32	10 265
sept.12	42,15	9 970
okt.12	40,19	14 664
Kaalutud keskmine börsihind	39,782	722 587

Tabelist 10a selgub, et VKGS on kaalutud keskmise börsihinna 39,78 €/MWh ehk 3,978 €senti/kWh prognoosinud korrektselt.

VKGS ostab TRK-s elektrienergia edastamist Elering AS-lt 110 kV trafo alampinge poolel, tipuaaja osakaaluga 35,4% ning tipuvälise aja osakaaluga vastavalt 64,6% ($100\% - 35,4\% = 64,6\%$). Tipuaeg on perioodil 1.oktoober kuni 31.märts kellaaegadel 7.00-23.00, tipuväline aeg on ajad väljaspool tipuaega.

Tipuaaja osakaalu 35,4% kujunemist kontrollis KA vastavalt aasta tundide (8 760 tundi, $365 \text{ päeva} \times 24 \text{ tundi}$) alusel, millest tipuajale langeb 3102 tundi ($8\,760 \text{ tundi} / 12 \text{ kuud} / 24 \text{ tundi ööpäevas} \times 17 \text{ tipuaaja tundi ööpäevas} = 3102 \text{ tundi}$), mille jagamisel aasta tundidega kujuneb tipuaaja osakaaluks 35,4% ($3\,102 / 8760 = 35,4\%$), mis vastab Tabelis 9 toodud tipuaaja osakaalule.

Korrutades elektrienergia keskmise ostuhinna 0,06513 €/kWh (tabel 9) 2013.a prognoositud elektrienergia kogusega (722 587 kWh) kujuneb elektrienergia ostukuludeks 47,06 tuh € ($0,06513 \times 722\,587 / 1000 = 47,06 \text{ tuh €}$).

Tulenevalt eeltoodust loeb KA põhjendatuks TRK elektrienergia ostukulud summas 47,06 tuh €, mis ühtib taotluses esitatud suurusega.

4.1.4 Saastetasud soojuse tootmisel (Ahtme TRK)

Metoodika punkt 4.13 kohaselt ja tulenevalt keskkonnatasude seaduse §-st 3 lg 3 jaguneb keskkonnatasu loodusvara kasutusõiguse tasuks (sh vee erikasutusõiguse tasu) ja saastetasuks (sh saasteainete heitmine välisõhku). Saastetasude kulu suurus arvutatakse vastavalt soojuse tootmiseks kuluva kütuse koguse ning keskkonnaministri 02. augusti 2004. a määruses nr 99 „Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid” alusel arvutatud saasteainete heitkoguste ja keskkonnatasude seaduses sätestatud saastetasumäärade alusel.

VKGS-l on keskkonnatasudena kajastatud vaid saastetasud.

VKGS seisukoht saastetasude (18,73 tuh €) osas

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS saastetasude lülitamist hinnavalemisse püsitempuri „tegur 48,989“ kaudu.

05.12.2012 taotluses on 2013.a-ks prognoositud saastetasusid 18,73 tuh € (Tabel 1 rida 22), mis on leitud määruste - "Põletusseadmetest välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramise kord ja määramismeetodid"⁴ ja "Välisõhku eralduva süsinikdioksiidi heitkoguse määramismeetod"⁵ (edaspidi saastekoguste määramismeetodid) alusel leitud saasteainete heitkoguste ja keskkonnatasude seaduses toodud saastetasumäärade alusel.

Tulenevalt keskkonnatasude seadusest rakendatakse VKGS Ahtme TRK-le asukoha koefitsienti 1,5.

Ahtme TRK saastetasude kujunemist kajastab alljärgnev tabel (vt Tabel 11).

⁴ Keskkonnaministri 2.augusti 2004 määrus nr 99.

⁵ Keskkonnaministri 16.juuli 2004 määrus nr 94.

Tabel 11. Ahtme TRK saastetasude kujunemine

Maagaasi kogus, tuh m ³	4 369,8	(vt Tabel 1 rida 14)		
Kütteväärtus, MWh/tuh m ³	9,3611	(vt Tabel 1 rida 12)		
Asukoha koefitsient	1,5			
Primaarenergia, MWh	40 906	(vt Tabel 1 rida 13)		
Saasteaine nimetus	Saasteainete kogus, t	2013.a		Kokku tuh €
		Asukoha koefitsient	saastetasumäärad, €/t	
Lämmastikoksiid (NO _x)	14,73	1,5	101,10	2,233
Süsinikoksiid (CO)	5,89	1,5	6,35	0,056
Süsinikdioksiid (CO ₂)	8 220,06	x	2,00	16,440
KOKKU:	8 240,68			18,73

KA seisukoht saastetasude osas

Tabelis 11 toodud arvutuse põhjal kujuneb Ahtme TRK saastetasudeks 18,73 tuh €. Saastetasud on arvatud vastavalt KA poolt eelnevalt põhjendatuks loetud maagaasi primaarenergia koguse 40 906 MWh, saastekoguste määramismeetodite ning keskkonnatasude seaduses kajastatud 2013.a saastetasumäärade ja asukoefitsiendi 1,5 alusel.

Tulenevalt eeltoodust ning Tabelis 11 toodud arvutustest loeb KA põhjendatuks saastetasusid 18,73 tuh €.

4.2. Soojuse tootmise tegevuskulud ja mittekontrollitavad kulud (Ahtme TRK)

Metoodika punkt 2.20 kohaselt on tegevuskulud soojuse hinda lülitatavad põhjendatud kulud mis ei sisalda muutuv-, kapitali- ega finantskulusid. Metoodika punkt 4.15 kohaselt saab ettevõtja tegevuskulusid mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Hindade kooskõlastamisel ja kontrollimisel vastavalt Metoodika punkt 4.16 kohaselt ei lülitata soojuse hinda alljärgnevat kulusid:

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) soojuse vahendajatele makstavad tasud (*nt vahendaja jagab soojuse korterite kaupa*), sest vastavalt KKütS § 8 lg 1 ostab tarbija soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijajärgne on ühendatud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) erisoodustuse kulud;
- 8) tulumaksukulud tulumaksuseaduse § 48-52 kohaselt;
- 9) majandusanalüüsi käigus teisi põhjendamatuks osutunud soojusettevõtja kulud.

Metoodika punkt 4.18 kohaselt võib tegevusloa tingimustes sätestada ettevõtjale kohustuse efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks. Kui ettevõtja, kooskõlas kaugkütteseadusega (KKütS § 18 lg 2), ei vaja tegutsemiseks vastavat tegevusluba, kajastatakse hinnang efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks KA otsusega.

Tegevuskulud (v.a mittekontrollitavad kulud)

/.../

Mittekontrollitavad kulud

VKGS seisukoht mittekontrollitavate kulude osas (0,52 tuh €)

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS mittekontrollitavate kulude lülitamist hinnavalemisse püsiteguri „tegur 48,989“ kaudu.

05.12.2012 taotluses on VKGS prognoosinud tootmisele (Ahtme TRK) 2013.a-ks mittekontrollitavaid kulusid 0,52 tuh € (Tabel 1 rida 24), mis on seotud tootmise tegevusloa eest makstava riigilõivuga ja maamaksuga, mida makstakse maa kasutamise eest, millel paikneb Ahtme TRK.

KA seisukoht mittekontrollitavate kulude osas

Tootmise tegevuskulude analüüsimiseks koostas KA alljärgneva tabeli (vt Tabel 12c).

Tabel 12c. Tootmise mittekontrollitavad kulud

VKGS soojuse tootmine	Ühik	2011	2012 prognoos	2013 prognoos
Soojuse müügiimaht	MWh	270 976	290 407	293 727
Müügiimahu muutus	MWh	x	19 431	22 751
	%	x	7,2%	8,4%
Mittekontrollitavad kulud	tuh €	0,54	0,44	0,52
Kulude muutus	tuh €	x	-0,10	0,08
	%	x	-17,9%	19,1%
Kulude erikulu	€/MWh	0,0020	0,0015	0,0018
Kulude erikulu muutus	€/MWh	x	-0,0005	0,0003
	%	x	-23,4%	17,7%

Tabelist 12c selgub, et soojuse tootmisega seotud mittekontrollitavad kulud 2013.a-ks on prognoositud summas 0,52 tuh €, mis koosnevad riigilõivust (0,26 tuh €) ja maamaksust (0,26 tuh €). Riigilõivuseaduse (RT I 2010, 21, 107) § 125 lg 1 p-de 2 ja 3 kohaselt tuleb soojuse tootmise tegevusloa eest maksta riigilõivu 255,64 eurot ehk 0,26 tuh € aastas iga kehtivusaasta eest. Kuna tootmise tegevusloa eest makstava riigilõivu suurus on ettevõtja tegevusest sõltumatu kulu, loeb KA põhjendatuks 2013.a prognoositud riigilõivu summas 0,26 tuh €.

Maamaks, summas 0,26 tuh €, on leitud Maksu- ja Tolliameti poolt 09.02.2012 väljastatud maksuteatel nr 106976 toodud suuruse 0,477 tuh € alusel, millest on elimineeritud objekti Keskallee maamaks 0,009 tuh €. Seega on maakasu summaks kokku 0,468 tuh €, sellest 0,201 on Puru tee 79 maamaks, mida kajastatakse jaotusteenus ja ülejäänud 0,267 tuh € on maamaks soojuse tootmiseks kasutatava maa eest. Kuna maamaksu suurus on ettevõtja tegevusest sõltumatu kulu, loeb KA taotluses põhjendatuks 2013.a prognoositud maamaksu summas 0,26 tuh €.

Tulenevalt eeltoodust peab KA põhjendatuks VKGS mittekontrollitavaid kulusid summas 0,52 tuh € (0,26+0,26 = 0,52 tuh €).

5. SOOJUSE TOOTMISE (Ahtme TRK) REGULEERITAVATE VARADE, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS

5.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

Metoodika punkt 2.19 kohaselt on reguleeritav vara reguleeritavas tegevuses kasutatav põhivara ja käibekapital. Metoodika punkt 6.3 kohaselt on reguleeritava vara väärtuse leidmine vajalik kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks.

Põhitegevusega seotud reguleeritava vara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud kooskõlas Metoodika punktis 6.5 kajastatuga. Metoodika punkt 6.5 kohaselt ei arvestata reguleeritava vara hulka:

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid;
- 4) tagastamatu abi raames (s.h sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbija poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) põhivara, mida ettevõtja tegelikult ei kasuta soojuse tootmisel, jaotamisel ja müügil;
- 7) mittepõhjendatud investeeringuid.

Reguleeritud vara arvestamisel on aluseks Metoodika punktid 6.6 kuni 6.12. Metoodika punkt 6.11 kohaselt toimub reguleeritava vara arvestus alljärgnevalt:

$$RV = \frac{(RV_0 + RV_1)}{2} + KK$$

RV - reguleeritav vara;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

KK - käibekapital.

Metoodika punkt 12 kohaselt leitakse reguleeritava vara jääkväärtus perioodi lõpus alljärgnevalt:

$$RV_1 = RV_0 + I - A - M$$

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

I - investeeringud reguleeritavasse varasse;

A - kapitalikulu;

M - müüdüd või mahakantud põhivara.

Metoodika punkt 6.9 kohaselt võtab KA reeglina käibekapitali arvestuse aluseks 5% majandusaasta netoväliskäibest.

5.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Metoodika punkt 2.5 kohaselt on kapitalikulu soojuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega.

Metoodika punkt 6.1 kohaselt on kapitalikulu (põhivara kulum) eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea⁶ vältel.

⁶ Põhivara kasulik eluiga samastatakse tehnilise elueaga, so periood, mille jooksul vara soojusettevõtja poolt tõenäoliselt kasutatakse.

Metoodika punkt 6.2 kohaselt lähtutakse kapitalikulu arvutamisel reguleeritavast varast. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka arvestatud amortiseeruvalt põhivaralt.

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Metoodika punkt 7.2 kohaselt arvutatakse põhjendatud tulukus reguleeritava vara ja põhjendatud tulunormi korrutisena alljärgneva valemi alusel:

$$PT = r_p \times RV$$

PT - põhjendatud tulukus;
 r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);
 RV - reguleeritav vara.

Metoodika punkt 7.3 kohaselt võrdub põhjendatud tulunorm (r_p) kaalutud keskmise kapitali hinnaga (WACC) ehk:

$$r_p = WACC,$$

Metoodika punkt 7.4 kohaselt arvutatakse kaalutud keskmise kapitali hind (WACC) järgmise valemi alusel:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK+OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK+OK} \right),$$

k_e - omakapitali hind (%);
 k_d - võlakapitali hind (%);
 VK - võlakapitali osakaal (%);
 OK - omakapitali osakaal (%).

Metoodika punkt 7.4 kohaselt lähtutakse WACC-i leidmisel omakapitali hinnast, võlakapitali hinnast ja kapitali struktuurist. Metoodika p. 7.5 kohaselt kasutab KA WACC'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. KA ei kasuta WACC'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid. Regulaatiivselt sätestatud võla- ja omakapitali osakaalude kasutamine tagab nii ettevõtjate kui ka tarbijate võrdse kohtlemise.

KA on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) leidmiseks elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks 2012.a“, mis on avalikustatud KA veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=10947>. Nimetatud juhendi p-s 3 on tabelis 4 kajastatud **kaalutud keskmise kapitali hind (WACC) soojusettevõtjatele 8,14%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev tabel (vt Tabel 13).

Tabel 13. WACC kujunemine (%-des)

	Soojus- ettevõte
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,354
Eesti riigiriski preemia	2,042
Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,09
Võlakapitali hind	6,49
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,354
Eesti riigiriski preemia	2,042
Tururiski preemia	5
Beeta (võimendusega 50%:50%)	0,88
Omakapitali hind	9,8
Võla- ja omakapitali osakaal (50%:50%)	0,5
WACC	8,14

5.4. Reguleeritav vara, kapitalikulu ja investeeringud soojustootmisel (Ahtme TRK)

Metoodika punkt 6.12 kohaselt toimub reguleeritava vara arvestus alljärgnevalt:

$$RV = \frac{(RV_0 + RV_1)}{2} + KK$$

RV - reguleeritav vara;

RV₀ - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

RV₁ - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

KK - käibekapital.

/.../

5.5. Põhjendatud tulukus soojustootmisel (Ahtme TRK)

/.../

6. SOOJUSTOOTMISE LUBATUD MÜÜGITULU JA TOODETUD SOOJUSTOOTMISE PIIRHIND

Metoodika punkt 9.3. alusel kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva valemi alusel:

$$T_{lubatud} = MK + TK + A + PT$$

T_{lubatud} - lubatud müügitulu;

MK - muutuvkulud;

TK - tegevuskulud;

A - kapitalikulu;

PT - põhjendatud tulukus.

Seega, mida väiksem on müügiimaht, seda suuremaks kujuneb soojustootmise piirhind. Metoodika punkt 9.4 kohaselt kujuneb soojustootmise piirhind alljärgneva valemi alusel:

$$h = \frac{T_{lubatud}}{Q} \left[\frac{\text{€}}{\text{MWh}} \right]$$

kus:

h - soojustootmise piirhind regulatsiooniperioodil (€/MWh);

T_{lubatud} - lubatud müügitulu;

Q - soojustootmise maht regulatsiooniperioodil (MWh).

/.../

7. SOOJUSTOOTMISE JAOTAMISE JA MÜÜGITULU KULUD

KKütS § 8 lõikest 3 tulenevalt peab soojustootmise hind olema kulupõhine ning KA-l on KKütS § 9 lõike 10¹ kohaselt kohustus kontrollida, et ettevõtja poolt taotletav hind sisaldaks üksnes KKütS § 8 lõikes 3 ettenähtud põhjendatud kulusid ja tulukust.

7.1. Muud muutuvkulud

Metoodika punkt 4.10 kohaselt lähtutakse reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas KA või kohaliku omavalituse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast. Metoodika punkt 4.14 kohaselt lähtutakse muude muutuvkulude suuruse arvutamisel soojustootmiseks vajaminevast kogusest ja kehtivast turuhinnast.

Muutuvkuludele hinnangu andmine on oluline, sest mida suuremad on muutuvkulud, seda kõrgemaks kujuneb soojuse hind, sest soojuse hind kujuneb kulude jagamisel soojuse müügi mahuga.

Muutuvkulud on Metoodika punkti 2.11 kohaselt kulud, mis muutuvad soojuse tootmismahu muutudes. Metoodika punkt 4.4 kohaselt jagunevad soojusettevõtja muutuvkulud järgmiselt:

- 1) kulud kütusele;
- 2) kulud soojuse ostmiseks teistelt tootjatelt;
- 3) kulud keskkonnatasudele;
- 4) muud muutuvkulud (elektrienergia, vee ja -kanalisatsiooniteenus, kemikaalid ja muud muutuva iseloomuga kulud).

VKGS puhul on soojuse jaotamise ja müügitgevusega seotud muutuvkuludeks elektrienergia ja lisatoitevee ostukulud. Järgnevalt annab KA hinnangu VKGS ÜVP muude muutuvkulude kohta kulukomponentide lõikes.

7.1.1. Elektrienergia sisseostukulud

VKGS seisukoht elektrienergia sisseostukulude osas (91,38 tuh €)

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS soojuse jaotamiseks vajaliku elektrienergia hinna lülitamist hinnavalemisse muutuva teguri „*hind_{elekter võrk}*“ kaudu.

05.12.2012 esitatud taotluse kohaselt soovib VKGS ÜVP-s majandusaastaks 2013 kooskõlastada uue Pargi boilerjaama elektrienergia sisseostukulusid summas 91,38 tuh € (Tabel 1 rida 32), mille prognoosimise aluseks on võetud NordPoolSpot keskmised börsihinnad (periood november 2011 kuni oktoober 2012), saades keskmiseks elektrienergia ostuhinnaks 0,07547 €/kWh (Tabel 1 rida 31). Soojustrasside võrgupumba elektrienergia tarbimiskoguseks prognoosib ettevõtja 1 210 810 kWh (Tabel 1 rida 30), mille kohaselt elektrienergia erikulu müügi mahuga kohta on 4,12 kWh/MWh ($1\,210\,810 / 293\,727\text{ MWh} = 4,12$). VKGS Pargi boilerjaamas asuvad kaks soojusvõrgupumpa võimusega 132kW. Soojusvõrgu pumpade elektrienergia tarbimiskoguse (1 210 810 kWh) on ettevõtja prognoosinud lähtuvalt soojuspumpade võimsusest ning asjaolust, et mõlemad soojuspumbad töötavad 6 kuud aastas (jaanuarist kuni aprillini, november ja detsember), ülejäänud ajal töötab üks võrgupump.

VKGS on prognoosinud 2013.aastaks keskmise elektrienergia ostuhinna ja ostukulud järgmiselt (vt Tabel 16):

Tabel 16. Elektrienergia keskmise ostuhinna ja ostukulude kujunemine

Rea nr	Pargi boilerjaam (Elektrilevi OÜ, pakett VKL 1)	2013
1	Elektrienergia sisseostu kogus (<i>kWh</i>)	1 210 810
2	Võimsus aastas, (<i>kW</i>)	2 413
3	Nord Pool Spot kaalutud keskmine elektrienergia hind, €/centi/kWh	3,886
4	Elektrilevi võrguteenuse edastamistasu, €/centi/kWh	1,24
5	Elektrilevi võimsustasu kuus, €/kW	3,71
6	Taastuenergia tasu (€/centi/kWh)	0,87
7	Elektrienergia aktsiis (€/centi/kWh)	0,447
8	Reaktiivenergia tarbimine (<i>kvarh</i>)	864 864
9	Elektrilevi reaktiivenergia tasu (€/centi/kvarh)	0,51
10	Reaktiivenergia ostukulud (€)	4 411
11	Elektrienergia sisseostukulud (€)	91 376
12	Elektrienergia keskmine sisseostuhind (€/kWh) (rida 10 / rida 1)	0,07547

KA seisukoht elektrienergia sisseostukulude osas

Pargi boilerjaama soojusvõrgupumpade tarbitavaks elektrienergia koguseks 2013.aastal on ettevõtja prognoosinud 1 210 810 kWh. Kuna nimetatud objektil puudub tarbimisajalugu (tegemist on uue boilerjaamaga), siis on ettevõtja lähtunud võrgupumpade võimsusest ($2 \times 132 \text{ kW}$) ning nende kasutusajast.

KA, tutvunud VKGS Pargi boilerjaama soojusvõrgupumpade elektrienergia tarbimiskoguste prognoosimise põhimõtetega, peab põhjendatuks Pargi boilerjaama võrgupumpadele prognoositud elektrienergia kogust 1 210 810 kWh ning elektrienergia erikulu müügitasu kohta 4,12 kWh/MWh.

Tabelist 16 selgub, et VKGS prognoosib Pargi boilerjaamas elektrienergia keskmiseks ostuhinnaks 2013.a 0,07547 €/kWh (arvutatud KA 27.09.2012 otsusega nr 7.1-5/12-027 Elektrilevi OÜ-le kooskõlastatud hinnakirja alusel, mis hakkab kehtima alates 01.01.2013 ning NordPoolSpot (allikas: <http://www.nordpoolspot.com/Market-data1/Elspot/Area-Prices/EE/monthly/>) keskmiste börsihinnade alusel perioodil november 2011 kuni oktoober 2012). Kaalutud keskmiseks börsihinnaks võttis ettevõtja 38,86 €/MWh, mille kujunemise õigsust KA kontrollis alljärgnevas tabelis toodud näitajate põhjal (vt Tabel 17).

Tabel 17. Kaalutud keskmise börsihinna kujunemine

NordPoolSpot	Hind, €/MWh	Elektrienergia kogus, kWh
nov.11	41,12	133 056
dets.11	32,61	137 491
jaan.12	39,77	137 491
veebr.12	48,47	124 186
märts.12	39,21	137 491
apr.12	36,69	133 056
mai.12	36,15	68 746
juuni.12	30,80	66 528
juuli.12	35,85	68 746
aug.12	40,32	68 746
sept.12	42,15	66 528
okt.12	40,19	68 746
Kaalutud keskmine börsihind	38,86	1 210 810

Tabelist 17 selgub, et VKGS on kaalutud keskmise börsihinna 38,86 €/MWh ehk 3,886 €senti/kWh prognoosinud korrektselt.

Tabelis 16 toodud teiste näitajate kontrollimisel selgus, et Elektrilevi OÜ võrgutasud vastavad KA 27.09.2012 otsusega nr 7.1-5/12-027 Elektrilevi OÜ-le kooskõlastatud 6-35kV liinil ja 35kV alajaama alampinge poolel (hinnapakett VKL1) ja reaktiivenergia tarbimise 6-36kV pingel hinnakirjale (hakkab kehtima alates 01.01.2013), taastuvenergia tasu vastab 2013.a-ks kehtestatud taastuvenergia tasule ning elektrienergia aktsiis vastab alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergiaaktsiisile. Seega on õigesti arvatud ka Tabelis 16 real 11 kajastatud elektrienergia sisseostukulud summas 91,38 tuh € ning real 12 kajastatud elektrienergia keskmine sisseostuhind 0,07547 €/kWh.

Lähtudes eeltoodust peab KA põhjendatuks Pargi boilerjaama elektrienergia ostukulusid summas 91,38 tuh €, mis ühtib taotluses esitatud suurusega.

7.1.2. Lisatoitevee ostukulud

VKGS taotlus lisatoitevee ostukulude osas (148,81 tuh €)

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS lisatoitevee ostukulude lülitamist hinnavalemisse püsiteguri „tegur 48,989“ kaudu.

05.12.2012 esitatud taotluses on ettevõtja prognoosinud ÜVP soojuse jaotamise protsesside käiguhoidmiseks 2013.aastaks lisatoitevee sisseostukuludeks 148,81 tuh € (Tabel 1 rida 33) ning lisatoitevee ostuhinnaks 1,30 €/MWh.

Ettevõtja selgitusel ostetakse lisatoitevesi VKG Energia OÜ-lt. 2012.aastal osteti Järve VP-s VKGS ja VKG Energia OÜ vahel 14.02.2012 sõlmitud soojuse ostu-müügilepingus nr 10-12/19-12 alusel keemiliselt töödeldud vett hinnaga 1,80 €/t ehk 1,80 €/m³. Ahtme-Jõhvi VP toodeti lisatoitevesi Ahtme SEJ-s. 31.12.2012 Ahtme SEJ suletakse ja keemiliselt puhastatud vee ettevalmistamine selles ei ole enam võimalik. TRK-s lisatoitevee ettevalmistamine on kulukas, kuna kütusena kasutatakse TRK-s maagaasi, mistõttu on soodsam osta lisatoitevett VKG Energia OÜ-lt. Lisavee ajaloolisest tarbimisest annab ülevaate Tabel 18.

Tabel 18. ÜVP lisavee tarbimine

	Ühik	2011	2012	2013
Järve soojustrasside lisavesi	m ³	31 749	18 241	17 681
Ahtme-Jõhvi soojustrasside lisavesi	m ³	102 442	114 085	91 268
Soojustrasside lisavesi kokku	m³	134 191	132 326	108 949
Soojuse müügiimaht	MWh	270 976	290 408	293 727
Lisavee erikulu müügiimahule	m ³ /MWh	0,50	0,46	0,37

KA seisukoht lisatoitevee sisseostukulude osas

Tabelist 18 selgub, et VKGS prognoosib 2013.aastal lisavee tarbimiskoguseks 108 949 MWh ja lisavee erikuluks müügi mahu suhtes 0,37 m³/MWh, mis on 26% ($0,37 / 0,50 \times 100 - 100 = -26$) väiksem 2011.a tegelike näitajate põhjal arvatud erikulust. Keemiliselt pehmendatud lisavee andmine soojustrassidesse on vajalik soojuse jaotamisteenuse osutamiseks.

2013.aastal on VKG Energia OÜ-lt ostetava keemiliselt töödeldud vee hinnaks 23,55 €/MWh ehk 1,3659 €/m³ ($23,55 \text{ €/MWh} \times 0,058 \text{ MWh} = 1,3659 \text{ €/m}^3$), mis on 24% ($1,3659 / 1,80 \times 100 - 100 = -24$) väiksem võrreldes 2012.aasta VKGS ja VKG Energia OÜ vahel 14.02.2012 sõlmitud soojuse ostu-müügilepingus nr 10-12/19-12 kajastatud keemiliselt töödeldud vee hinnast. Arvestades prognoositud lisavee kogust 108 949 m³ ja keemiliselt töödeldud vee hinda 1,3659 €/m³, kujuneb lisatoitevee põhjendatud ostukulu summas 148,81 tuh € ($108\,949 \times 1,3659 / 1\,000 = 148,81$).

Arvestades eeltoodut peab KA põhjendatuks VKGS ÜVP majandusaasta 2013 lisatoitevee ostukulude prognoosi summas 148,81 tuh €.

7.2. Soojuse jaotamise ja müügi tegevusega seotud tegevuskulud ja mittekontrollitavad kulud

Metoodika punkt 2.20 kohaselt on tegevuskulud soojuse hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda muutuv-, kapitali- ega finantskulusid. Metoodika punkt 4.15 kohaselt saab ettevõtja tegevuskulusid mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Hindade kooskõlastamisel ja kontrollimisel vastavalt Metoodika punktile 4.16 ei lülitata soojuse hinda alljärgnevaid kulusid:

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) soojuse vahendajatele makstavad tasud (*nt vahendaja jagab soojuse korterite kaupa*), sest vastavalt KKütS § 8 lg 1 ostab tarbija soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapaigaldis on ühendatud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) erisoodustuse kulud;
- 8) tulumaksud kulud tulumaksuseaduse § 48-52 kohaselt;
- 9) majandusanalüüsi käigus teisi põhjendamatuks osutunud soojusettevõtja kulud.

Metoodika punkt 4.18 kohaselt võib tegevusloa tingimustes sätestada ettevõtjale kohustuse efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks. Kui ettevõtja, kooskõlas KKütS § 18 lg 2, ei vaja tegutsemiseks vastavat tegevusloa, kajastatakse hinnang efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks KA otsusega.

Tegevuskulud (v.a mittekontrollitavad kulud)

/.../

Mittekontrollitavad kulud

VKGS seisukoht mittekontrollitavate kulude osas (0,71 tuh €)

05.12.2012 esitatud taotluse põhjal taotleb VKGS mittekontrollitavate kulude lülitamist hinnavalemisse püsiteguri „tegur 48,989“ kaudu.

05.12.2012 esitatud taotluse kohaselt soovib VKGS ÜVP soojuse piirhinda lülitada soojuse jaotamise ja müügiga seotud mittekontrollitavad kulud summas 0,71 tuh € € (Tabel 1 rida 35), sh soojuse jaotamise ja müügi tegevuslubade eest makstav riigilõiv 0,51 tuh € ja maamaks soojusvõrkude remondibaasi aluse maa kasutamise eest 0,20 tuh €.

KA seisukoht mittekontrollitavate kulude osas

Riigilõivuseaduse (RT I 2010, 21, 107) § 125 lg 1 p-de 2 ja 3 kohaselt tuleb nii soojuse jaotamise kui ka soojuse müügi tegevusloa eest maksta 255,64 eurot aastas iga kehtivusaasta eest, kokku summas 0,51 tuh € ($2 \times 0,256 = 0,51$). Kuna riigilõivu suurus on ettevõtja tegevusest sõltumatu kulu, loeb KA põhjendatuks majandusaastaks 2013 planeeritud soojuse jaotamise ja müügi tegevuslubade riigilõivu summas kokku 0,51 tuh €.

Maksu- ja Tolliameti poolt 09.02.2012 väljastatud maksuteate nr 106976 kohaselt on VKGS maamaks 0,477 tuh €, millest soojusvõrgu remondibaasi aluse maa (Puru tee 79) maks on 201 €. Kuna maamaksu suurus on ettevõtja tegevusest sõltumatu kulu, loeb KA taotluses põhjendatuks 2013.a prognoositud maamaksu summas 0,20 tuh €.

Tulenevalt eeltoodust peab KA põhjendatuks VKGS soojuse jaotamise ja müügitegevusega seotud mittekontrollitavaid kulusid summas 0,71 tuh € ($0,51+0,20 = 0,71$).

8. REGULEERITAVAVE VARADE, KAPITALIKULU JA PÕHJENDAVID TULUKUSE ARVESTUS

8.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

KKütS § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus. KKütS § 8 lõikest 3 tulenevalt peab soojuse hind olema kulupõhine ning KA-l on KKütS § 9 lõike 10¹ kohaselt kohustus kontrollida, et ettevõtja poolt taotletav hind sisaldaks üksnes KKütS § 8 lõikes 3 ettenähtud põhjendatud kulusid ja tulukust.

Metoodika punkt 2.19 kohaselt on reguleeritav vara reguleeritavas tegevuses kasutatav põhivara ja käibekapital. Metoodika punkt 6.3 kohaselt on reguleeritava vara väärtuse leidmine vajalik kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks.

Põhitegevusega seotud reguleeritava vara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud kooskõlas Metoodika punktis 6.5 kajastatuga. Metoodika punkt 6.5 kohaselt ei arvestata reguleeritava vara hulka:

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid;
- 4) tagastamatu abi raames (s.h sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;

- 5) tarbija poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) põhivara, mida ettevõtja tegelikult ei kasuta soojuse tootmisel, jaotamisel ja müügil;
- 7) mittepõhjustatud investeeringuid.

Reguleeritud vara arvestamisel on aluseks Metoodika punktid 6.6 kuni 6.12. Metoodika punkt 6.11 kohaselt toimub reguleeritava vara arvestus alljärgnevalt:

$$RV = \frac{(RV_0 + RV_1)}{2} + KK$$

RV - reguleeritav vara;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

KK - käibekapital.

Metoodika punkt 12 kohaselt leitakse reguleeritava vara jääkväärtus perioodi lõpus alljärgnevalt:

$$RV_1 = RV_0 + I - A - M$$

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

I - investeeringud reguleeritavasse varasse;

A - kapitalikulu;

M - müüdud või mahakantud põhivara.

Metoodika punkt 6.9 kohaselt võtab KA reeglina käibekapitali arvestuse aluseks 5% majandusaasta netoväliskäibest.

8.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Metoodika punkt 2.5 kohaselt on kapitalikulu soojuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega.

Metoodika punkt 6.1 järgi on kapitalikulu (põhivara kulum) eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea⁷ vältel. Metoodika punkt 6.2 kohaselt lähtutakse kapitalikulu arvutamisel reguleeritavast varast. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka arvestatud amortiseeruvalt põhivaralt.

8.3. Põhjustatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Metoodika punkt 7.2 kohaselt arvutatakse põhjustatud tulukus reguleeritava vara ja põhjustatud tulunormi korrutisena alljärgneva valemi alusel:

$$PT = r_p \times RV$$

PT - põhjustatud tulukus;

r_p - põhjustatud tulunorm (WACC);

RV - reguleeritav vara.

Metoodika punkt 7.3 kohaselt võrdub põhjustatud tulunorm (r_p) kaalutud keskmise kapitali hinnaga (WACC) ehk:

$$r_p = WACC,$$

Metoodika punkt 7.4 kohaselt arvutatakse kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) järgmise valemi alusel:

⁷ Põhivara kasulik eluiga samastatakse tehnilise elueaga, so periood, mille jooksul vara soojusettevõtja poolt tõenäoliselt kasutatakse.

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK+OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK+OK} \right),$$

- k_e - omakapitali hind (%);
 k_d - võlakapitali hind (%);
 VK - võlakapitali osakaal (%);
 OK - omakapitali osakaal (%).

Metoodika punkt 7.4 kohaselt lähtutakse WACC-i leidmisel omakapitali hinnast, võlakapitali hinnast ja kapitali struktuurist. Metoodika p. 7.5 kohaselt kasutab KA WACC'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. KA ei kasuta WACC'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid. Regulaatiivselt sätestatud võla- ja omakapitali osakaalude kasutamine tagab nii ettevõtjate kui ka tarbijate võrdse kohtlemise.

KA on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) leidmiseks elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks 2012.a“, mis on avalikustatud KA veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=10947>. Nimetatud juhendi p-s 3 on tabelis 4 kajastatud **kaalutud keskmise kapitali hind (WACC) soojusettevõtjatele 8,14%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev tabel (vt Tabel 20).

Tabel 20. WACC kujunemine (%-des)

	Soojus- ettevõte
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,354
Eesti riigiriski preemia	2,042
Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,09
Võlakapitali hind	6,49
Riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	3,354
Eesti riigiriski preemia	2,042
Tururiski preemia	5
Beeta (võimendusega 50%:50%)	0,88
Omakapitali hind	9,8
Võla- ja omakapitali osakaal (50%:50%)	0,5
WACC	8,14

8.4. Investeeringud, reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

8.4.1. Investeeringud

Ettevõtja majandustegevuse analüüsi protsessis KA analüüsib reguleeritavasse varasse, sh soojuse jaotusteenuse osutamise ja müügiga seotud põhivaradesse, teostatud ning kavandatavate investeeringute põhjendatust. Metoodika punkt 6.5 kohaselt KA ei arvesta reguleeritava vara hulka mittepõhjendatud investeeringuid, tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) ja tarbijate poolt makstud liitumistest soetatud põhivara ning põhivara, mida ettevõtja tegelikult põhitegevuses ei kasuta seoses majandusliku otstarbekuse puudumisega.

/.../

8.4.2 Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

Metoodika punkt 6.12 kohaselt toimub reguleeritava vara arvestus alljärgnevalt:

$$RV = \frac{(RV_0 + RV_1)}{2} + KK$$

RV - reguleeritav vara;

R_{V_0} - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;
 R_{V_1} - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;
KK - käibekapital.

/.../

9. HINNAVALEM

Vastavalt KKütS § 9 lõike 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda KA-lt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Vastavalt Metoodika punktile 10.2 juhindub KA soojuse piirhinna kooskõlastamisel valemi alusel KKütS § 8 lõikest 3 ning Metoodikast.

Kuna kütuse (maagaas) ja elektrienergia sisseostuhinnad võivad ettevõtjale nii tõusta kui langeda, siis on KA seisukohal, et tegemist on VKGS jaoks juhimatute kulusisenditega ning soojuse piirhind lõpptarbijale tuleks kujundada valemi alusel, kus muutujateks on maagaasi sisseostuhind ja elektrienergia sisseostuhinnad (sh elektrienergia võrguteenus, taastuenergia tasu ning aktsiis).

Seega arvestab hinnavalem ainult maagaasi ja elektrienergia sisseostuhindade muutusest tulenevaid kulude muutusi.

VKGS seisukoht hinnavalemi osas

05.12.2012 taotlusest selgub, et VKGS soovib kooskõlastada üheks aastaks alljärgneva hinnavalemi:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 48,989 + 0,01488 \times \text{hind}_{\text{gaas}} + 2,46006 \times \text{hind}_{\text{elekter tootmine}} + 4,12223 \times \text{hind}_{\text{elekter võrk}} \pm \text{korrektsioon (€/MWh)},$$

milles:

tegur 48,989	on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müüginahuga: /.../
tegur 0,01488	kujuneb, kui soojuse tootmiseks kasutatava maagaasi kogus 4 369,8 tuh m ³ jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $4\,369,8 / 293\,727 = 0,01488$;
hind _{gaas}	sisseostetava gaasi hind €/tuh m ³ (sh võrguteenus ja aktsiis);
tegur 4,12223	kujuneb, kui soojuse jaotamiseks kasutatava elektrienergia kogus 1 210 810 MWh jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $1\,210\,810 / 293\,727 = 4,12223$;
hind _{elekter võrk}	sisseostetava elektrienergia keskmine hind €/MWh (sh börsihind, võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu);
tegur 2,46006	kujuneb, kui soojuse tootmiseks kasutatava elektrienergia kogus 722 587 MWh jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $722\,587 / 293\,727 = 2,46006$;
hind _{elekter tootmine}	sisseostetava elektrienergia keskmine hind €/MWh (sh börsihind, võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu);
Korrektsioon	soojuse hinna korrigeerimine tulenevalt KKütS § 9 lõike 5 alusel kooskõlastatud hinnavalemis arvestatud maagaasi prognoositud ostuhinna ja tegelikult kujunenud ostuhindade vahest (€/MWh).

KA seisukoht hinnavalemi osas

Vastavalt Metoodika punktile 10.6 kooskõlastab KA üldjuhul hinnavalemi alljärgneval kujul (ettevõtte võib esitada kooskõlastamiseks ka enda hinnavalemi):

$$h = \frac{kulud}{Q} + \frac{k_{kütus}}{Q} \times h_{kütus} \pm \text{korrektsioon} \left[\frac{\text{€}}{\text{MWh}} \right],$$

kus:

h	soojuse piirhind (€/MWh);
kulud	vastavalt KA otsusele kajastatud kulud, v.a kulud kütusele ja/või sisseostetud soojusele;
$k_{kütus}$	kütuse kogus (vastavalt KA otsusele);
$hind_{kütus}$	kütuse hind (teisendatuna kütteväärtusele, mis on kajastatud KA otsuses);
Q	soojuse müügimaht (vastavalt KA otsusele);

korrektsioon soojuse hinna muutus tulenevalt valemis arvestatud kütuse ja/või sisseostetud soojuse hindade ning tegelikult kujunenud kütuse ja/või sisseostetud soojuse hindade vahest. Tegurit “korrektsioon” ei arvutata aasta jooksul, vaid korrektsioon viiakse sisse peale 12-kuulise perioodi möödumist alates esmakordselt kooskõlastatud hinnavalemile järgnevast kalendrikuust ja see kehtib kuni korrektsiooni arvutamise aluseks võetud müügimahu täitumiseni. Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama KA-le uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnenemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra. Eelnimetatud seaduse sättest lähtuvalt loeb KA oluliseks kütuse hinna muutust, mis võib vähendada või suurendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

Kui ettevõtte ei esita hinnaperioodi keskel toimunud kütuse hinna olulisel suurenemisel (tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹) KA-le taotlust uue soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemis alusel, ei kuulu sellest tulenev vähemlaekumine kompenseerimisele hinnaperioodi lõpul põhjusel, et mitte lükata kütuse olulistest hinnamuutustest tingitud järsku soojuse hinnatõusu tulevikku üksnes lisanduva korrektsiooniga, vaid tagada soojuse hind, milles sisalduv kütuse hind peegeldab võimalikult täpselt olemasolevat turuolukorda ja oleks seeläbi põhjendatud, kulupõhine ning tarbijale arusaadavam.

Korrektsioon võib toimida soojuse piirhinna suurendava või vähendavana. Korrektsiooni mõte seisneb selles, et kui tegelik kütuse hind erineb soojuse piirhinna arvutuse aluseks olnud prognoositud kütuse hinnast, teostatakse 12 kuu möödumisel esmakordselt kooskõlastatud hinnavalemile järgnevast kalendrikuust müüdava soojuse hinnakorrektsioon järgnevak aastaseks perioodiks, võttes aluseks eelneva 12 kuu tegeliku kütuse kaalutud keskmise hinna ja soojuse müügimahu.

Järgnevalt analüüsib KA VKGS poolt taotletud hinnavalemit tegurite kaupa.

$$hind_{soojus} = 48,989 + 0,01488 \times \text{hind}_{\text{gaas}} + 2,46006 \times \text{hind}_{\text{elekter tootmine}} + 4,12223 \times \text{hind}_{\text{elekter võrk}} \pm \text{korrektsioon (€/MWh)}$$

Tegur „48,989“ kujuneb käesoleva otsuse punktides 3, 4 ja 5 käsitletud näitajatest ja vastab KA poolt välja töötatud valemis tegurile **kulud / Q**. Liites kokku sisseostetava soojuse ostukulu, tegevuskulud (sh mittekontrollitavad kulud), lisatoitevee ostukulu, kapitalikulu ja põhjendatud

tulukuse saadakse tegur **kulud**. Jagades **kulud** soojuse müügitahuga, kujuneb teguri väärtuseks $48,989 [(8\ 385,49+18,73+/\dots/+148,81+/\dots/+/\dots)/ 293\ 727 \times 1000 = 48,989]$. **Kuna KA peab põhjendatuks käesoleva otsuse punktis 3.1 (müügitah), punktis 4.1.1 (soojuse ostukulud), punktis 4.1.4 (saastetasud), punktides 4.2 ja 7.2 (tegevuskulud), punktis 7.1.2 (lisatoitevee kulu), punktides 5.4 ja 8.4.2 (kapitalikulu) ning punktides 5.5 ja 8.4.2 (põhjendatud tulukus) viidatud näitajaid ning hinnakomponente, siis peab KA põhjendatuks teguri „48,989“ kujunemist.**

Tegur „0,01488“ kujuneb käesoleva otsuse punktis 3 käsitletud näitajatest ja on kujundatud lähtuvalt KA poolt välja töötatud valemi tegurist $k_{\text{kütus}} / Q$. Jagades käesoleva otsuse punktis 4.1.2 kajastatud soojuse tootmiseks vajaliku maagaasi koguse punktis 3.1 kajastatud soojuse müügitahuga kujuneb teguri väärtus $(4\ 369,8 / 293\ 727 = 0,01488)$. **KA peab põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (soojuse müügitah) ja 4.1.2 (maagaasi ostukogus) viidatud näitajaid, mistõttu peab KA põhjendatuks teguri „0,01488“ kujunemist.**

Tegur „hind_{gaas}“ iseloomustab maagaasi sisseostuhinda €/tuh m³ ja vastab KA poolt välja töötatud valemis tegurile **hind_{kütus}**. **KA, analüüsinud VKGS maagaasi sisseostuhinna kujunemist punktis 4.1.2, peab põhjendatuks hinnavalemis muutuvat tegurit „hind_{gaas}“ kasutamist, mis on ettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatu ja soojuse piirhinda mõjutav tegur.**

Tegur „2,46006“ kujuneb käesoleva otsuse punktides 3.1 ja 4.1.3 käsitletud näitajatest. Jagades käesoleva otsuse punktides 4.1.3 kajastatud tootmise elektrienergia koguse punktis 3.1 kajastatud soojuse müügitahuga kujuneb teguri väärtus $(722\ 587 / 293\ 727 = 2,46006)$. **KA peab põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (soojuse müügitah) ja 4.1.3 (tootmise elektrienergia kogus) viidatud näitajaid, mistõttu peab KA põhjendatuks teguri „2,46006“ kujunemist.**

Tegur „hind_{elekter tootmine}“ iseloomustab tootmise elektrienergia keskmist sisseostuhinda €/MWh (sh võrguteenus, elektriaktsiis ja taastuenergia tasu). **KA, analüüsinud VKGS tootmise keskmise elektrienergia sisseostuhinna kujunemist punktis 4.1.3, peab põhjendatuks hinnavalemis muutuvat tegurit „hind_{elekter tootmine}“ kasutamist, mis on ettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatu ja soojuse piirhinda mõjutav tegur.**

Tegur „4,12223“ kujuneb käesoleva otsuse punktides 3.1 ja 7.1.1 käsitletud näitajatest. Jagades käesoleva otsuse punktides 7.1.1 kajastatud võrgu elektrienergia koguse punktis 3.1 kajastatud soojuse müügitahuga kujuneb teguri väärtus $(1\ 210\ 810 / 293\ 727 = 4,12223)$. **KA peab põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (soojuse müügitah) ja 7.1.1 (võrgu elektrienergia kogus) viidatud näitajaid, mistõttu peab KA põhjendatuks teguri „4,12223“ kujunemist.**

Tegur „hind_{elekter võrk}“ iseloomustab võrgu elektrienergia keskmist sisseostuhinda €/MWh (sh võrguteenus, elektriaktsiis ja taastuenergia tasu). **KA, analüüsinud VKGS võrgu keskmise elektrienergia sisseostuhinna kujunemist punktis 7.1.1, peab põhjendatuks hinnavalemis muutuvat tegurit „hind_{elekter tootmine}“ kasutamist, mis on ettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatu ja soojuse piirhinda mõjutav tegur.**

Tegur „korrektsioon“ on soojuse hinna korrigeerimine tulenevalt KKütS § 9 lõike 10 alusel kooskõlastatud hinnavalemis arvestatud maagaasi sisseostuhinna ning tegelikult kujunenud maagaasi sisseostuhinna vahest. Tegurit „korrektsioon“ ei arvutata aasta jooksul, vaid korrektsioon viiakse sisse peale 12-kuulise perioodi möödumist alates hetkest, kui soojusettevõtjale hakkas kehtima kooskõlastatud hinnavalem ning see kehtib kuni korrektsiooni arvutamise aluseks võetud müügitahu täitumiseni. Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda

tarbijale, ja esitama KA-le uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

Kui ettevõtte ei esita hinnaperioodi keskel toimunud soojuse sisseostuhinna olulisel suurenemisel (tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹) KA-le taotlust uue soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemi alusel, ei kuulu sellest tulenev vähemlaekumine kompenseerimisele hinnaperioodi lõpul põhjusel, et mitte lükata soojuse ostuhinna olulisest hinnamuutusest tingitud järsku soojuse hinnatõusu lõpptarbijale tulevikku üksnes lisanduva korrektsiooniga, vaid tagada soojuse hind lõpptarbijale, milles sisalduv soojuse sisseostuhind peegeldab võimalikult täpselt olemasolevat turuolukorda ja oleks seeläbi põhjendatud, kulupõhine ning tarbijale arusaadavam.

Korrektsioon võib toimida soojuse piirhinna suurendava või vähendavana. Korrektsiooni mõte seisneb selles, et kui tegelik maagaasi ostuhind erineb müüdava soojuse piirhinna arvutuse aluseks olnud prognoositud maagaasi ostuhinnast, teostatakse 12 kuu möödumisel müüdava soojuse hinna korrektsioon järgnevas aastaseks perioodiks, võttes aluseks eelneva 12 kuu tegeliku sisseostetud maagaasi kaalutud keskmist hinda ja realiseeritud soojuse müügi mahu. Tulenevalt eeltoodust on KA seisukohal, et ettevõtja poolt kooskõlastamiseks esitatud valemi komponent korrektsioon tuleb arvutada alljärgnevalt:

$$\text{korrektsioon} = (k_{\text{perioodi maagaas}} \times (\text{hind}_{\text{tegelik}} - \text{hind}_{\text{valem}})) / Q_{\text{periood}} (\text{€/MWh}),$$

kus:

$k_{\text{perioodi maagaas}}$	- korrektsiooniperioodil (12 kuud) soojuse tegeliku müügi mahu tootmiseks kasutatud maagaasi tegelik kogus;
h_{tegelik}	- korrektsiooniperioodi (12 kuud) tegelik maagaasi ostuhind;
h_{valem}	- maagaasi ostuhind, mis oli aluseks soojuse hinna kooskõlastamisel valemi alusel;
Q_{periood}	- korrektsiooniperioodi (12 kuud) tegelik soojuse müügi maht (MWh).

KA, analüüsinud VKGS hinnavalemis muutuvat tegurit „korrektsioon“ järeldas, et nimetatud tegur on kooskõlas KA poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud korrektsiooni arvutamise juhendiga „Juhend korrektsiooni arvutamiseks hinnavalemi alusel kooskõlastatud soojuse piirhinna korral“ (Juhend).

10. KOKKUVÕTE

Vastavalt KKütS § 9 lõikele 10 seisneb hinnavalemi kooskõlastamise tähendus selles, et kooskõlastatud hinnavalemi edaspidisel rakendamisel soojuse piirhinna kooskõlastamisel jäävad muutumatuks kõik soojuse piirhinna arvutamise aluseks olevad kulud, v.a kulud kütusele ja elektrienergiale. Muutuvaks teguriks on antud juhul maagaasi ja elektrienergia sisseostuhinnad (sh aktsiisid, maagaasi võrgutasu, elektrienergia võrguteenus ning taastuvenergia tasu). Seega arvestab hinnavalem ainult kütuse ja elektrienergia sisseostuhindadest tulenevaid kulude muutusi.

KA on seisukohal, et VKGS poolt kooskõlastamiseks esitatud alljärgnev hinnavalem:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 48,989 + 0,01488 \times \text{hind}_{\text{gaas}} + 2,46006 \times \text{hind}_{\text{elekter tootmine}} + 4,12223 \times \text{hind}_{\text{elekter võrk}} \pm \text{korrektsioon} (\text{€/MWh})$$

on kulupõhine ning vastavuses KKütS § 9 lõikes 10 ja KKütS § 8 lõikes 3 toodud põhimõtetega, millega on tagatud:

- vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- keskkonnanõuete täitmine;
- kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- põhjendatud tulukus.

KKütS § 1 lg 2 kohaselt peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

Kontrollimaks VKGS taotluses esitatud hinnavalemi õigsust, asendas KA eelpooltoodud hinnavalemis kajastatud tegurid „ $hind_{gaas}$ “, „ $hind_{elekter\ tootmine}$ “ ja „ $hind_{elekter\ võrk}$ “ vastavalt taotluses toodud maagaasi hinnaga **407,17 €/tuh m³**, tootmise elektrienergia keskmise hinnaga **0,06513 €/kWh** ja võrgu elektrienergia keskmise hinnaga **0,07547 €/kWh** ning võttis kütuse hinna korrektsiooni väärtuseks **0 €/MWh⁸** (komponent „*korrektsioon*“), mille tulemusel kujunes soojuse piirhinnaks:

$$\begin{aligned} hind_{soojus} &= 48,989 + 0,01488 \times 407,17 + 2,46006 \times 0,06513 + 4,12223 \times 0,07547 \pm 0 \\ &= \mathbf{55,52 \text{ €/MWh}}, \end{aligned}$$

mis vastab ettevõtja poolt taotletud soojuse piirhinnale (vt Tabel 1).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KKütS § 1 lg 2, KKütS § 8 lg 3, KKütS § 9 lg 1 p 1, KKütS § 9 lg 9 ja KKütS § 29 lg 5, Metoodikast ja metoodilisest juhendist „Juhend soojuse piirhinna kooskõlastamiseks valemi alusel ja korrektsiooni arvutamiseks“

otsustan:

1. Kooskõlastada VKG Soojuse AS poolt 05.12.2012.a kooskõlastamiseks esitatud **Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve ühendatud võrgupiirkonnale** alljärgnev hinnavalem:

$$\begin{aligned} hind_{soojus} &= 48,989 + 0,01488 \times hind_{gaas} + 2,46006 \times hind_{elekter\ tootmine} + 4,12223 \times \\ &\quad hind_{elekter\ võrk} \pm korrektsioon \text{ (€/MWh)}, \end{aligned}$$

milles:

tegur 48,989 on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müüginahuga: /.../

tegur 0,01488 kujuneb, kui soojuse tootmiseks kasutatava maagaasi kogus 4 369,8 tuh m³ jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh

⁸ Korrektsiooni väärtus on 0 €/MWh, sest ettevõtte ei täida käesoleva otsuse kuupäeva seisuga Juhendis ettenähtud korrektsiooni arvestamise põhimõtteid. Juhendi kohaselt on soojusettevõtja kohustatud arvestama tegeliku ja hinnavalemiga kooskõlastatud kütuse hinna erinevuse tulemusel enamteenitud (*negatiivne korrektsioon*) või saamata jäänud (*positiivne korrektsioon*) tulu korrektsiooni pärast 12 kuu möödumist hetkest, kui soojusettevõtjale hakkas kehtima kooskõlastatud hinnavalem ning edaspidi 12 kuu möödumisel eelmisest korrektsiooni arvutamisest, kuid ettevõtte hinnavalemi kehtima hakkamisest ei ole käesoleva otsuse kuupäeva seisuga möödunud 12 kuud.

$$\text{ehk } 4\,369,8 / 293\,727 = 0,01488;$$

hind _{gaas}	sisseostetava gaasi hind €/tuh m ³ (sh võrguteenus ja aktsiis);
tegur 4,12223	kujuneb, kui soojuse jaotamiseks kasutatava elektrienergia kogus 1 210 810 MWh jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $1\,210\,810 / 293\,727 = 4,12223$;
hind _{elekter võrk}	sisseostetava elektrienergia keskmine hind €/MWh (sh börsihind, võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu);
tegur 2,46006	kujuneb, kui soojuse tootmiseks kasutatava elektrienergia kogus 722 587 MWh jagada kavandatava müüginahuga 293 727 MWh ehk $722\,587 / 293\,727 = 2,46006$;
hind _{elekter tootmine}	sisseostetava elektrienergia keskmine hind €/MWh (sh börsihind, võrguteenus, aktsiis ja taastuenergia tasu);
Korrektsoon	soojuse hinna korrigeerimine tulenevalt KKütS § 9 lõike 5 alusel kooskõlastatud hinnavalemis arvestatud maagaasi prognoositud ostuhinna ja tegelikult kujunenud ostuhindade vahest (€/MWh).

- Lähtuvalt KKütS § 9 lg 10 ja ettevõtja taotlusest kehtib VKG Soojus AS Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve ühendatud võrgupiirkonnale Konkurentsiameti käesoleva otsusega kooskõlastatud hinnavalem üks aasta.
- Kooskõlastada VKG Soojus AS Ahtme-Jõhvi ja Kohtla-Järve Järve ühendatud võrgupiirkonnale ettevõtte poolt hinnavalemi alusel arvatud soojuse piirhind **55,52 €/MWh**.
- Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on VKG Soojus AS kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (*sh sisseostetava soojuse, maagaasi ja elektrienergia ostuhindu*), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.
- Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (*soojuse tootmise efektiivsusnäitajad, müüginah, kulud, soojuse tootmiseks kasutatavate kütuste liigid*) muutumisel tuleb VKG Soojus AS-l esitada viivitamatult taotlus uue hinnavalemi kooskõlastamiseks.
- KKütS § 1 lõike 2 ja § 8 lõike 3 koosmõjust tulenevalt on VKG Soojus AS kohustatud müüma soojust kulupõhise põhjendatud hinnaga, mis tähendab, et **kütuse (maagaasi) hinna langemisel peab ettevõtja vähendama ka soojuse müügihinna (müüma soojust alla Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse piirhinna). Soojuse müügihinna arvutamisel tuleb lähtuda võrgupiirkonnale käesoleva otsusega kooskõlastatud hinnavalemist ning tegelikust soodsamaist kütuse sisseostuhinnast.**
- VKG Soojus AS on kohustatud arvestama tegeliku ja Konkurentsiameti poolt hinnavalemiga kooskõlastatud maagaasi hinna erinevuse tulemusel enam teenitud (*negatiivne korrektsoon*) või saamata jäänud (*positiivne korrektsoon*) tulu korrektsooni pärast 12 kuu möödumist hetkest, kui soojusettevõtjale hakkas kehtima kooskõlastatud hinnavalem ning edaspidi 12 kuu möödumisel eelmisest korrektsooni arvutamisest.
- Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamiseks vajalike andmete esitamisel juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodikast "Soojuse piirhinna kooskõlastamise

põhimõtted” (kinnitatud 05.03.2012 KA peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/12-011) ja metoodilisest juhendist „Juhend korrektsiooni arvutamiseks hinnavalemi alusel kooskõlastatud soojuse piirhinna korral“.

Käesoleva otsusega mittenõustumise korral on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor